

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

XIV. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter támogatásával a f. év május hó 2., 3. és 4-ik napjain tartja meg díjazással egybekötött XIV. tenyészállatvásárját az Erzsébet-királyné-utja mentén fekvő volt ezredéves kiállítás állatkiallítás csarnokaiban.

A kiválóbb tenyészállatok díjazására a földművelésügyi miniszter 3000 frtot adományozott.

A tenyészállatvásárral kapcsolatban gépkiallítás, műtrágya- és abrakakarmány kiállítás is fog rendezettni.

A vásár tervezetét és bejelentési ivateket a rendező-bizottság az ismertebb tenyésztőknek és gépgyárosoknak márszétküldötte.

Minden a tenyészállatvásárra és gépkiallításra vonatkozó felvilágosítással s bejelentési ivatekkel készségesen szolgál az OMGE. titkári hivatala (Budapest, Köztelek).

A XIV. tenyészállatvásár rendező-bizottsága.

Tavaszi luxulóvásárok.

A folyó évi luxulóvásárok a Tattersallban április hó 4., 5. és 6-án, továbbá május hó 3., 4. és 5-én fognak megtartatni.

Bejelentési ivatek ezen lóvásárookra kaphatók a Tattersall titkárságánál, Bpest külső Kerepesi-ut (Tattersall), vagy az OMGE. titkárságánál.

A díjlovgálás és díjugratás pedig május 12-én fog megtartatni.

Az igazgató-választmány ülése.

(1897. márczius 6.)

Jelen voltak: gróf Desseuffy Aurél elnökelete alatt gróf Andrássy Aladár és Bujanovich Sándor az OMGE. alelnökei, gr. Andrássy Sándor, Bálintffy Pál, id. Cséry Lajos, dr. Csillag Gyula, dr. Darányi Gyula, György Endre, dr.

Hagara Viktor, Kodolányi Antal, Koppély Géza, Kostyán Ferencz, Krassay Jenő, Perlaky Elek, Reusz Henrik, Scitovszky János, Somssich Andor, Szegedy György és gróf Zichy Aladár igazgató-választmányi tagok és a tisztviselőkar teljes számában.

Gróf Desseuffy Aurél üdvözi a megjelent választmányi tagokat, az ülést megnyitja.

Igazgató bejelenti, hogy Libits Adolf választmányi tag az ülésről elfoglaltsága miatt való távolmaradását kimentti. Együttal bemutatja a mult választmányi ülésről felvett, az elnök által aláírt s két kiküldött által hitelesített jegyzőkönyvet, mely kivonatban a „Köztelek”-ben is közzé volt téve.

Tudomásul szolgál.

Jegyzőkönyvhitelesítők.

A mai ülésről felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére a választmány elnök ajánlatára id. Cséry Lajos és dr. Csillag Gyula tagokat kéri fel.

Tagsági ügyek.

Igazgató jelenti, hogy a mult választmányi ülés óta elhalt a tagok sorából Gschwindt Mihály magánzó.

A tagok sorából való töröltetésüket kéri Schneiderbauer Gyula és Mike János, szegény-ségi bizonyítvánnyal igazolva vagyontalanságukat. A mezőtelegdi kaszinó szintén a tagdíj fizetés kötelezettsége alóli fölmentését kéri, hivatkozva nehéz anyagi viszonyaira s kéri egyttal a „Köztelek” lapnak ingyenes küldését.

A választmány Schneiderbauer Gyula és Mike Jánosnak a tagok sorából való törölését elhatározza, egyttal megbizza Igazgatót, hogy a mezőtelegdi kaszinó vagyoni viszonyai iránt tájékozást szerezzen.

Igazgató jelenti, hogy tagsági ciklusok 1896. év végével lejárt, a lapot ez év folyamán el nem fogadták s a tagságról levélben lemondottak: Laszkó Gyula, dr. Peregrini János, Plahy József és Lichtenstein Dezső. A választmány a nevezetteket is törli a tagok sorából.

Évdijszól alapító taggá lett: Luczenbacher Jenő 250 frttal.

Évdijsz tagokul jelentkeztek: Antos Béla

cs. és kir. kamarás, Braun József földbirtokos, Brokés József m. kir. áll. gazdatiszt, ifj. Cathry Szaléz okl. gazdász, ifj. Csillag Béla gazdász, Eölvédi József gazdatiszt, Eltner Hugó lovg gyárigazgató, Frank Emil gazdatiszt, Fischer Herman gazdász, Garzó Imre gazdatiszt, Goitein Dávid földbirtokos, Gutzjahr Mihály földbirtokos, Greiner Frigyes gazdasági ellenőr, Cóji Komáromy Antal nagybérő, Kulai „Népkör” képviselő: dr. Ormay Kálmán, Krajsik András földbérő, Krón Dénes gazdasági segédtsit, Liska Soma állami állatorvos, Lótenyésztés Emelésére Alakult Részv.-tár. képv. Kropf Béla, titkár, Mártens Cásár cukorgyári igazgató, Miklóssy Ferencz földbirtokos, Nándory Pál szolgabíró és földbirtokos, Paskuj József földbirtokos, Polák Ferencz urad. erdőgondnok, Pfanhauser Alfréd tejgazdasági gépgyáros, Saághy Gyula jószágkormányzó, Sófalvi Illyés Lajos földbirtokos, ny. min. oszt. tanácsos, Stanchich Sándor magánhivatalnok, Schvarecz Aladár gazdatiszt, dr. Szakáts Manó földbirtokos, Szilágyi Péter hasznóbérő, Szita János gazdasági irtok, Szold József gazda, Thassy Géza földbirtokos, Vásárhelyi Zoltán földmiv. min. s. fogalmazó, Wippen Frigyes urad. tisztartó, Lingauer Jenő miniszt. titkár, földbirtokos, Glancz Sándor gazdálkodó, Bathó József ispán, Radvány István földbirtokos, kir. tan., Miskolczi keresk. iparkamra elnöke, Kontsek György földbirtokos, ifj. Farkas Ferencz Esztergom.

A mai taglétszám tehát 418 alapító, 1541 évdijsz összesen 2959 tag.

A választmány az ujonnan jelentkezetteket örömmel veszi fel a tagok sorába.

A pénzügyi bizottság jelentése több fedezeti kérdésben.

Igazgató jelenti, hogy a választmány egy régebbi ülésén megbizta a pénzügyi bizottságot azzal, hogy a német gazdáknak magyarországi tanulmányutja alkamával felmerülő költségekről előirányzatot terjesztszen a választmány élé. A pénzügyi bizottság, tekintve, hogy az 1897. évi költségvetés tárgyalása alkamával ezen tétel még ismeretes nem volt s előirányozni e czimen nem lehetett, amennyiben a fölmerülő 1000 frtnyi kiadás a f. évi tag-szaporulatból előálló több bevételből fedeztet

Magyar Mezőgazdák szövetezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtoké-
letesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtoké-
letesebb permetezőgép a Vermorel-féle

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél
az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselet.

Ár 21 forint csomagolással.

„Azurin” 1 frt 25 kr. kilogrammja,

„Régálicz” 30 frt métermázsánként,

„Rafflaháncs” 48 kr. kilogrammja.

A t. cz. gazdák és szőlőbirtokosok figyelmébe.

Az előrelátható tömeges tavaszi meg-
rendelésekből kifolyólag — késések elkerülése
czéljából — kérjük különösen az „ECLAIR”
permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb
hozzánk juttatni.

Mai számunk 20 oldal.

nem nyerhetne, a pénzügyi bizottság javaslatba hozza, hogy az 1897. évi költségvetésben 22 tételszám alatt a kongresszus kiadványai címén kiadásra felvett 1500 frtos törlesztési részletből fedeztessenek a kirándulás költségei és akkor a kongresszus kiadványaira felvett résztörlesztés a jövő évre odáztatnék el.

Dr. Csillag Gyula úgy emlékezik, hogy a lapokban említés tételét arról, hogy 100-nál többen jelentkeztek a tanulmányi kirándulásban résztvenni kívánók, ez esetben kevésnek tartja az 1000 frttal előirányzott összeget.

Igazgató felvilágosításul megjegyzi, hogy a kirándulás rendezésével megbízott Egan Edétől azon értesítést nyerte, hogy tényleg mintegy 200 jelentkezés történt, azonban tekintve azt, hogy ily nagyszámú kirándulók elhelyezése az egyes uradalmakban — melyek megtekintésre kijelölve lettek — nehézségbe ütköznek, Egan Edét értesítette, hogy akként redukáltassék a jelentkezők száma, hogy százon felüli jelentkezést ne fogadjanak el.

Az igazgató-választmány a német gazdák kirándulása alkalmával felmerülő költségek mi-kénti fedezetére nézve elfogadja a pénzügyi bizottság javaslatát.

Igazgató jelenti továbbá, hogy a pénzügyi bizottság a választmány utasítása folytán legutóbb tartott ülésén foglalkozott a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége központi kiadásaira megszavazott 3000 korona hozzájárulási költség fedezésének kérdésével is. Tekintve, hogy a szövetség a reorganizálás folytán a folyó évben még nagyobb működést ki nem fejthet s a szövetség ügyeinek ellátását csakis az OMGE. tisztikara eszközölheti, méltányosnak tartja a bizottság, hogy az OMGE. titkárnak egyike a szövetség pénztárából nyerve fizetését. S mivel a titkári fizetés 2800 koronát tesz ki, hozzáadva a költségvetésileg előirányzott, a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek költségeire megszavazott 400 koronát, összesen e címen tehát 3200 koronával járulna hozzá az OMGE. a központi költségekhez.

A választmány a pénzügyi bizottság javaslatához hozzájárul.

Változások a tisztviselőkarban.

Paikert Alajos titkár lemondása folytán a pénzügyi bizottság javaslatára a választmány az egyesület tisztviselőkarában a következő beosztást eszközölte:

titkáru *Jeszenszky* Pál eddigi társszerkesztőt,

társszerkesztőül *Buday* Barnabás segédtitkárt,

segédtitkárul *Sporzon* Vilmos szerkesztőségi gyakornokot nevezte ki s a költségvetésileg megállapított fizetéseket január 1-től kezdődőleg utalványozta.

Legfelsőbb elismerés az OMGE.-nek.

Igazgató: Felolvassa a földmivelésügyi miniszter leiratát, melyben Ő felsége a király legfelsőbb elismerését tudatja és saját részéről is köszönetét fejezi ki az egyesületnek a kiállítás körül kifejtett működéséért. A miniszter leirata a következő:

394/eln. 1897. szám.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek.
Budapest.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége mult évi december hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek az ezredéves országos kiállítás körül szerzett kiváló érdemei méltánylásul a legfelsőbb elismerés nyilvánítottassék.

Midőn erről az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet értesiténem, nem mulasztatom el, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek ezen kiállítás körül tanu-

sitott hazafias közreműködéséért a magam részéről is őszinte köszönetet ne mondjak.
Budapest, 1897. január hó 20-án.

Darányi s. k.

A miniszter leiratát a választmány örömmel veszi tudomásul.

Vallás- és közokt. miniszteri leirat a könyvkiadó-vállalat és az ismétlő iskolák ügyében.

Szerkesztő-titkár előterjeszti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyesületnek oly értelmű felterjesztésére, hogy az OMGE. könyvkiadó-vállalatát támogatásában részesítse, válaszul adja, hogy mihelyt az általa tervbe vett gazdasági ismétlő iskolák nagyobb számban elterjednek, ezen iskolák tanulói között jutalomképp kiosztásra a szóban forgó műveket készséggel ajánlani fogja, egyúttal az egyesület érdeklődésébe melegen ajánlja a gazdasági ismétlő iskolák intézményét s megküldi azok tervezetét és tantervét.

A választmány midőn a miniszter leiratát örömmel veszi tudomásul, egyúttal egy újabb felirattal köszönetét fejezi ki, hogy a gazdasági ismétlő iskolák létesítésével a miniszter az OMGE. régi óhajának és az 1895-iki gazdaságkongresszuson e tárgyban elhangzott óhajoknak is eleget tenni szives volt.

Egyesületi átiratok.

1. A magyar-óvári gazdasági akadémiai hallgatók gazdasági egyesülete megküldi az OMGE.-nek a gazdasági kvalifikáció érdekében szerkesztett memorándumát pártolás végett.

A memorándum lényegében azonos a gazdatiszti kongresszus ez irányú határozataival, melyek a képviselőház elé terjesztettek s melyeknek érvényt szerezni az OMGE. történetét is képezi. Tudomásul szolgál.

2. A felső-tiszavidéki gazdasági egyesület mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének tagja felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben a gazdasági egyetli titkárok részére kedvezményes vasúti jegyek engedélyezését kéri, s felterjesztésének pártolását kéri az OMGE.-től.

A választmány az átiratot a szövetségi nagygyűléshez utalja elintézés végett.

3. A Sopron vármegyei gazd. egyesület a csöszök kutyatartását megtiltó miniszteri rendelet tarthatatlansága ügyében a sopronmegyei alispáni hivatalhoz intézett feliratának pártolását kéri.

Tormay Béla azon felvilágosítására, hogy a földmivelésügyi miniszterium e kérdés megoldására a kellő intézkedéseket fogantatva vette, a választmány a leiratot tudomásul veszi.

Jelentés a gazdasági előadások lefolyásáról.

Segédtitkár jelenti, hogy a f. év február havában az OMGE. által rendezett gazdasági előadások a gazdaközönség élénk érdeklődése mellett tartattak meg s az előadásokban résztvevő gazdaközönség érdeklődése főként a műtrágyavita felé irányult.

Igazgató ebből folyólag indítványozza, hogy hívja fel a választmány az irodalmi szakosztályt arra, hogy a földmivelési miniszter által előadások céljaira kiutalványozott 2000 frtból az idej előadások 500 frtot kitevő költségei után fennmaradó 1500 frtnak gazdasági ismeretek hasznosítására miként való felhasználására nézve terjesszen elő javaslatot.

A választmány igazgató indítványához hozzájárul.

Párizsi juhkiviteli nehézségek.

Igazgató: Jelenti, hogy a mai nap folyamán megjelentek az OMGE. irodájában *Szoborszky* Ede, *Schwartz* Lajos, *Brachfeld* Lajos és *Lichtsheim* Dezső s azt kéri, hogy OMGE. tegyen lépéseket az irányban, hogy a párizsi juhkivitelnél felmerült nehézségek megszünttetessenek. Az utóbbi időben ugyanis a párizsi vásáron oly intézkedést léptettek életbe, hogy a

magyar juhok, melyek a vásáron el nem adtak, 36 órán belül levágandók és értékesítendők.

Felkérendő volna tehát a földmivelésügyi miniszter utján a külügyi miniszter, hogy ezen a magyar juhtenyésztést oly súlyosan érintő rendelet visszavonására vagy módosítására tegye meg a kellő lépéseket.

Gróf *Andrássy* Aladár és *György* Endre felszólalása után a választmány a fölterjesztés intézését elhatározza.

Jeszenszky Pál titkár előterjeszti a M. Államvasutak igazgatóságának átiratát, melyben véleményt kér aziránt, hogy az Amerika és Ausztráliából szállítandó fagygyura nézve mely művajja dolgoztatik fel, mai gazdasági viszonyaink között kívánatosnak találna-e az OMGE. a szállítási kedvezmények megadását.

A választmány a fagygyubehozatalra tarifális kedvezmények adását nem tartja helyesnek, mert ez a tejtermékek értékesítését befolyásolná.

A közigazgatási szakosztály javaslatai.

Ügyvezető-titkár előterjeszti, hogy a közigazgatási szakosztály legutóbbi ülésén tárgyalás alá vette a bécsi es. és kir. gazdasági egyesület oly értelmű átiratát, mely egy Ausztria-Magyarország és Németország között a tengerentuli versenynyel szemben vámkonvenczió eszméjét veti fel s felhívja az OMGE.-t arra, hogy a börzereform ügyében szintén állást foglaljon.

A közigazgatási szakosztálynak javaslatát előadó következőleg kéri módosítani: Mondja ki az igazgató-választmány, hogy a tengerentuli, valamint az orosz és balkán államok versenyé kiküszöbölése céljából a közép-európai államok között, vagy ha csak Németország és Ausztria-Magyarország között vámkonverzió kötését kívánatosnak tartja, az osztrák gazdák ezirányú törekvését melegen üdvözli s lehetőleg támogatja: ismerve azonban azon nehézségeket, a melyek az eszme megvalósulásának útját állják, több gyakorlati eredményt vár az OMGE. a társegyesület második javaslatától, hogy az osztrák és magyar gazdák az általános vámtarifa revíziójánál válllvetve igyekezzenek az agrárérdekeket érvényre juttatni. E célból kérje föl az OMGE. a bécsi császári és királyi gazdasági egyesületet, idevonatkozó határozatai közzlése mellett, hogy az általános vámtarifának a kiegyezéssel kapcsolatos revízióját sürgesse.

György Endre, *Csillag* Gyula, gróf *Desseffy* Aurél elnök és előadó ismételt felszólalása után az igazgató-választmány előadó javaslatát fogadja el s oly értelemben ad választ a bécsi gazdasági egyesületnek s egyúttal örömmel üdvözli a társegyesületet a börze reformja ügyében megindított akciójában s közli vele mindama megállapodásokat, melyeket az OMGE. javaslat alakjában már két évvel ezelőtt a pénzügyminiszter elé beterjesztett.

Szőlőszeti szakosztály javaslatai.

Ügyvezető-titkár előterjeszti, hogy a szőlőszeti szakosztály legutóbb tartott ülésében tárgyalás alá vette az 1893. évi XXIII. törvény-cikk végrehajtása tárgyában kiadott rendeletet s azt némi módosítások megtételével kéri fölterjeszteni a földmivelésügyi miniszterhez.

A szakosztály foglalkozván egy a f. év őszén rendezendő szőlőszeti tanulmányut kérdésével is, a program kidolgozására egy bizottságot küldött ki.

A választmány a szakosztály javaslatait elfogadja.

Kertészeti szakosztály javaslatai.

Az igazgató-választmány hozzájárul a kertészeti szakosztálynak a közutaknak gyümölcsfákkal való beültetése és a gyümölcsértékesítési szövetkezetek létesítése ügyében beterjesztett javaslataihoz (lásd „Köztelek” 18. számát) ugyszintén a dohánytermelési szakosztály által előterjesztett javaslathoz is.

A portómentesség ügye.

Igazgató felolvassa a magy. kir. posta és távíráigazgatóságnak értesítését arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter az OMGE. által hozzá felterjesztett kérelmet a gazdasági egyesületek levelezésének portómentesítése ügyében nem teljesíthette, mert az érvényben levő portómentességi szabályok erre alapot nem nyújtanak.

Igazgató utána nézván az ügynek az 1875. évi postai rendtartás 25. szakasza értelmében a gazd. egyesületek ha nem is a portómentességre, de hírlapok bélyegköltségének átalányárban való megváltására igényt formálhatnak, méltóztassék tehát elhatározni, hogy a szövetség legközelebbi nagygyűlésén e tárgyban indítvány terjesztessék elő.

A választmány elfogadja a javaslatot.

Megválasztott tiszteletbeli tagok köszönőlevelei.

Igazgató bejelenti, hogy a mult közgyűlésen tiszteletbeli tagokká megválasztott külföldi szakemberek megválasztásukról az elnökség által értesítették s az alábbi köszönőiratokban fogadják el az őket ért megtisztelést.

A megválasztott tiszteletbeli tagok köszönőlevelei.

Mélin Gyula francia miniszterelnök: Hálas köszönőlevelet fejezi ki azon kitüntetésért, melyben az OMGE. részesítette tiszteletbeli tagjául választván. Megvolt hatva általa, mert úgy a személyes becsülés, mint Magyar- és Franciaország mezőgazdasága testvéri szövetségének jeleként tekinti.

Sagnier Henrik a „Journal de l'Agriculture” főszerkesztője: Igen meg volt indulva azon megtiszteltetésén, mely őt tiszteletbeli taggá való választásával érte. Kéri az elnököt fejezze ki az egyesület többi tagjainak is hálás köszönőlevelet. Végül igen kellemesen emlékezik meg a Budapesten töltött napokról.

Allard Alfonz a belga pénzügyi hivatal főigazgatója. Kötelességek tartja kéri az elnököt, hogy fejezze ki a tagoknak mély köszönőlevelet és őszinte háláját, melyet azon kitüntetés sugall, mely őt tiszteletbeli taggá választásával érte. Siet azt elfogadni, nem ugyan azon csekély szolgálataikért, melyeket a magyar mezőgazdaság érdekében tehetett, hanem azon feledhetlen napokért, melyeket itt töltött. Végül fohászodik a Mindenhatóhoz, hogy terjessze el a földművelők boldogságát és jólétét a szép Magyarországon, ami neki egyik leghőbb vágya.

Bénard Gyula a francia mezőgazdasági főtanács tagja örömmel fogadja e nagy kitüntetését s kéri az elnököt, hogy fejezze ki köszönőlevelet a tagoknak, a tiszteletnek ezen jeléért melyet iránta és munkálkodása iránt tanúsítottak. Felhasználja ez alkalmat egyszersmind arra is, hogy hálóját fejezze ki azon rokonszenves fogadtatásért, melyben itt részesült. Feledhetetlenek neki az itt töltött napok s a költő szavaival végzi sorait: „Magyarországon kívül az élet nem élet.”

Bauduin D. a németalföldi gazdasági egyesület elnöke: Mély és őszinte hálóját siet tolmácsolni azon kitüntetésért, mely őt érte, midőn az egyesület tiszteletbeli tagjául választotta, e kitüntetés neki igen nagy becsű, s iparkodni fog hogy, mindég méltóvá tegye magát arra a mezőgazdaság érdekében való törekvései által.

Timiriaseff D. orosz. titkos tanácsos: Sietek legőszintébb köszönőlevelet kifejezni azon megtiszteltetésért, melylyel az OMGE. kitüntetett, oly udvariasan ajánlva fel a tiszteletbeli tag hízegő címét, melyet legnagyobb örömmel fogadok el.

Dr. Roesicke Gusztáv, a „Bund der Landwirthe” másod elnöke: Nagy kitüntetésnek tekintem tiszteletbeli taggá való választatását s hálás köszönőlevelet fejezi ki a róla való kegyes megemlékezésért. Nagy elégtételül szolgál azon

felfogás összhangja, hogy a különböző országok mezőgazdasággal foglalkozó népeinek érdekei sok tekintetben egyezőknek tekintendők, s ezen összhang megválasztásában nyer kifejezést, kifejezést nyer úgy hiszi az is, hogy a földművelők Németországon kívül is kezdik szükségét érezni, hogy érdekeiket érvényesítsék, hogy így legyőzzék azon akadályokat, melyek a mezőgazdaság fellendülésének útjában állanak. Szerinte elérkezett a reformok ideje, de e reformok a többi nemzetekkel egyöntetűen kell, hogy végrehajtsanak. Köszönőt fejezi ki a földművelésügyi m. kir. miniszternek s az OMGE. vezetőinek, hogy a kongresszuson ez elv kifejezésre juthatott.

Dr. Kühn Gyula, a hallei egyetem gazdasági intézetének igazgatója: Szívvel köszöni a nagyon tisztelt Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek a kitüntetését, melynek részese lett, midőn tiszteletbeli tagjául választott. Igen boldognak érzi magát a neki ezáltal nyilvánított tisztelet láttára. Nagy öröme szolgálni s megbecsülhetetlen neki azon tudat, hogy méltányolják és helyeslik a mezőgazdaság érdekében való törekvéseit. Bár szolgálhatna tovább is a földművelés érdekeinek. Legmélyebb és legőszintébb köszönőlevelet jelöl el küldi fényképét.

Hohenblumi lovag Simitsch Alfréd: Siet tudósítani az elnököt, hogy megkapta az egyesület értesítését, de egyszersmind legmélyebben érzett hálóját fejezi ki az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesületnek az őt annyira kitüntető választásért. Annál kellemesebb reá nézve ezen ritka kitüntetés, mert magyar földre esik gazdasági működésének első ideje; számos éven át élvezte közmondásos vendégszeretetünket s erről emlékezve a leghálásabb rokonszenvvel viseltetik mindig a magyar gazdaság iránt. Hogy most késő éveiben méltónak találta, hogy választásunk által a magyar mezőgazdák körébe fölvetessék és hogy csekély szolgálatait oly gazdagon méltányolták, buzditásul fog ez neki szolgálni, hogy egész erőit utolsó lehelletéig egyesült gazdasági érdekeink és terményeink védelmére fordítsa. Buzdit, hogy képezzünk vállvetve phalanxot, hogy ellenségeink erejét tönkre tegyük, hogy beteg mezőgazdaságunkra új korszak nyíljon, fönn-tartsuk a hazai hantokat s hogy Isten segedelmével diadalmasan kerüljünk ki a harczból.

Dr. Ruhland Gusztáv kéri az elnököt legyen kegyes mélyen érzett köszönőlevelet kifejezni a vezetése alatt álló Orsz. Magyar Gazdasági Egyesületnek tiszteletbeli taggá való választásáért. Azon tudattal fogadja el e magas kitüntetését, hogy nehezen egyeztethető össze csekély érdemével; de elfogadja azon tudattal, hogy állandó támasza lesz a szükségét szenvedő földművelők érdekében folytatott harcban. E harc mind hevesebb lesz, nem is fog addig békére és győzelemre vezetni, míg az összes nemzetek mezőgazdái elváltan haladva is bár, de együttesen győzik le a közös ellenséget: nemzetközi spekulatív nagytőkét. Őszintén kívánja végül, hogy az agrár kérdés Magyarországon továbbra is oly gyorsan haladjon a tisztázás felé.

R. Henry Rew: A legnagyobb hálával vette a magas kitüntetését, mely őt tiszt. taggá választása által érte. A szavak, melyekkel őt erről értesítik, nincsenek arányban a gazdasági haladás terén teljesített szerény működésével; kéri, hogy fogadják mély köszönőlevelet és ama remény kifejezését, hogy a jó viszony, mely a budapesti kongresszuson a magyar és angol mezőgazdaság képviselői közt létrejött, állandó legyen.

Charles W. Smidt: Nagy örömmel vette a hivatalos értesítést, hogy az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület tiszteletbeli tagjául választotta. Kéri, hogy fogadják hálás köszönőlevelet s kéri a tisztviselőket, hogy fejezzék azt ki a tagoknak is. A szívélyes szavak és érzelmek nagyon meghatották. Biztosít, hogy az ily levelek bőven kárpótolják szerény működéséért, melyet utóbbi években a gazdasági kérdések körül

kifejtett, erőt adnak annak folytatására s a kereskedelmi és pénzügyi világban jelenleg érvényesülő átkos csalási rendszerek ellen való küzdelemre (cursed systems of swindling), melyek főokai nézetem szerint a világ gazdasági romlásának. Mindig arra törekedett, hogy a tőzsdén folyó rabló és tékozló gazdaságot leleplezze. Reméli, hogy megérheti még azt az időt, az összes államok fogják Németország fényes példáját követni, valamint Canadaét is, mint az a csatolt cikkből látszik, mely állam és gyarmat törvényhozásilag intézkedett, hogy megvédje nemzeti iparát.

Ernest Clark értesít, hogy megkapta az az értesítést, hogy az Orsz. Magyar G. E. ezen kiváló egyesület őt tiszteletbeli tagjául választotta. Kéri az elnököt, legyen kegyes köszönőlevelet tolmácsolni a tagoknak azon kitüntetésért, melyben általuk részesült.

Gudenus József báró: Tudósít, hogy megkapta az OMGE. értesítését tiszteletbeli taggá való megtisztelő megválasztásáról, ezen szerény törekvéseihez képpent igen hízegő megtiszteltetés felett mélyen érzett hálóját azon kérelemmel köti össze, hogy a tisztelt egyesületnek hálás köszönőlevelet fejezze ki.

Mondanom sem kell, hogy ezen elismerés ösztönzésül fog szolgálni, hogy a mezőgazdaságnak természetadta érdekeinek és közösségének érdekében legjobb tehetsége szerint szolgáljon.

Mübor-ankett.

Országos érdekű értekezlet folyik a földművelésügyi miniszteriumban a miniszter elnöklete alatt.

Hosszu évek kitaró küzdelme után végre napvilágot látott az 1894. évi XXIII. törvény-cikk, a mely a mesterséges borok gyártását és azoknak forgalomba hozását tilalmazta. De mint majd minden a mezőgazdaság érdekében hozott törvényes intézkedésünkről, úgy a mübortörvényről is csakhamar nyilvánvalóvá lett, hogy az a gyakorlatban egyáltalában nem válik be, a mennyiben azon célt, a melyet megalkotói maguk elé tűztek, hogy a müborgyártást lehetetlenné tegyék, ezen törvényvel el nem értük. S a törvény e ezélszerűtlen alkotásának korántsem az az oka, mintha a közvélemény nem elég hangosan adott volna kifejezést óhajának; sőt ellenkezőleg úgy a törvényjavaslat tervezetnek a gazdaközönség körében történt tárgyalásakor, mint pedig magának a törvényjavaslatnak a képviselőház bizottságaiban folyó tárgyalásainál többször kifejezésre jutott az a határozott meggyőződés, hogy az életbeléptetni tervezett törvényjavaslat a müborgyártást megakadályozni egyáltalán nem fogja; nem pedig különösen azért, mert a törvény a törkölybor előállítását, sőt forgalomba hozatalát is megengedte. Már magában véve ezen egy körülmény is elég arra, hogy a törvény végrehajtását illuzóriussá tegye különösen akkor, ha oly végrehajtási utasítás társul a törvényvel, mint aminő az 1893. évi XXIII-ik törvény-cikk végrehajtásához kiadott.

A törkölyborral üzött visszaélések oly mérveket öltöttek; amely visszaélések minden fogalmat meghaladnak és ezért egy cseppet sem voltunk meglepve azon indítvány által, amelyet a pécsi kamara kiküldöttei az ankett elé terjesztettek.

A pécsi kamara kiküldöttei nem kevesebbet akarnak, minthogy a törkölybor gyártása iparengedélyhez költessék és adóztassék meg úgy, mint egyéb más ipari vállalkozás; de a

törkölybornak előállítására és forgalma semmiféle szigorító rendelkezésekkel ne korlátoztassék.

Bizonynyal nagy köszönettel és hálával tartozik a magyar gazdaközönség a pécsi kamara igen tisztelt képviselőinek azon őszinteségért, hogy a pécsi műboriparnak oly erélyes védelmére keltek.

A műborok gyártását tilalmazó törvény uralma alatt a pécsi kereskedők valósággal műborgyárakat alkothattak és most, — midőn ezen iparágak virágzóvá fejlődtek — szinte joggal követelik, hogy az ipar jogosultsággal bírjon.

Ha valaki a gazdák közül eddig a műbor-törvény revízióját feleslegesnek tartotta s megelégedett a végrehajtási rendelet módosításával, úgy azon nyilatkozatok után, a melyeket a pécsi kamarai kiküldöttek egész nyíltsággal juttattak kifejezésre az anketten, be kell látnia, hogy az komoly szükségé vált. És tényleg a miniszter által kidolgozott és az anketten elé terjesztett végrehajtási rendelet felett megindult általános vita folyamán egyhanguan minden felszólaló azon óhajának adott kifejezést, hogy a bajok radikális megszüntetésére, gyökeres orvoslásra van szükség, a mely nem állhat másból, mint magának a törvénynek módosításából. S minél mélyebben bocsátkozik az értekezlet az előterjesztett módosított végrehajtási rendelet tárgyalásába, annál inkább be kell látnia magának az elnöklő miniszternek, hogy a végrehajtási rendelet módosítása nem elégséges, hanem itt a törvény revíziójára van szükség. Mert ha a törvény megengedi a törkölybornak forgalomba hozatalát; akkor tág tere nyílik a visszaéléseknek s azok, a kik a műborgyártást a törkölybor czimén iparszerűleg üzték, az új végrehajtási rendelet dacára nem fognak egykönnyen lemondani a könnyen szerzett haszonról.

A törvénynek azon intézkedése, hogy a törkölybor csakis minőségének megjelölése alatt hozható forgalomba, — a mint azt az eddigi három évi tapasztalat bizonyítja, — illuzórius maradt és így nem sok reményünk lehet a végrehajtási rendelet szigorító intézkedéséhez is, mert ha eddig nem láttunk a forgalomban törkölybort, úgy az ezentul sem fog ily elnevezés alatt forgalomba jönni.

De ugyancsak a törvénynek azon intézkedése, hogy a borok mazsolaszőlő hozzáadásával javíthatók, sőt befőzéssel sűrűsíthetők, számtalan visszaélésnek nyit ajtót, mert egyedül a tokaji bort védeni meg a visszaélések ellen, nem elégséges.

Igen enyhék és a kihágás mérvével arányban nem álló büntetések azok, amelyeket a törvény a műborgyártókra s a műbort forgalombahozókra ró. Mert hisz azok, akik a műborgyártáshoz szükséges cikkekét hirdetik, akik a mesterséges bort forgalomba hozzák, sokkalta szigorúbban büntetendők, mint akik a vidéknek, vagy a borfajnak meg nem felelő megnevezéssel jelölik a forgalomba hozott bort.

Nem helyes és nem indokolt a törvénynek azon intézkedése sem, hogy addig, a míg az illetékes szakértő-bizottság a gyanúsított bor felett ítéletet nem mondott, az lefoglalás, vagy zárlat tárgyát nem képezheti. Mert a mennyiben, — a mint azt a tárgyalás alapját

képező módosított végrehajtási rendelet is kitérő helyezi, az üzleti könyvek betekintése útján az elsőfoku hatóságnak módjában és hatalmában fog állani a jövőben a saját hatáskörében is konstatálni; illetve kipuhatolni azt, hogy a gyanúsított egyén borkészletében mesterséges boroknak is kell lennie, úgy a zárlat és lefoglalás feltétlenül indokolt és helyénvaló.

Ha az üzleti könyvekből kitűnik, hogy több bor van tényleg a gyanúsított egyén pinceszéjében, mint a mennyinek kellene lennie, vagy ha tanuvallomások útján konstatálható, hogy a gyanúsított egyén mesterséges bort állított elő, vagy pedig törkölybor házasításával visszaélt, úgy a vizsgálat eredményességének érdeke követeli meg azt, hogy a gyanúsított egyén borkészletei zárlat alá vétessenek. — Kétségtelen, hogy ezen zárlat útján esetleg nem mesterséges és nem tiltott módon elnevezett borok is zárlat alá kerülnek; annál nagyobb foganatja lesz azonban a törvénynek, minél inkább sújtja a kihágást elkövetőket annak szigora.

Már az általános vita folyamán is felmerült az a veszedelem, a mely az Ausztriával fennálló forgalmunkból folyik; mert nyilvánvaló, hogy addig, a míg Ausztriában a műborgyártást tiltó hasonló intézkedések életbe nem lépnek, gyakorlati eredményt, t. i. a műbornak a forgalomból való kiküszöbölését alig remélhetjük. Épp azért nem lehet eléggé hangsúlyozni azon követelésünket, hogy most, a midőn arra alkalom van, a kiegyezés alkalmával a kormány kellő biztosítékot nyerjen, az iránt, hogy az osztrák kormány a mienkéhez hasonló intézkedéseket Ausztriában életbe léptetni.

De amennyiben az osztrák kormány ezen követeléseknek, vagy legalább hasonló erejű intézkedéseknek megnyerhető nem volna, még mindig módunkban és hatalmunkban áll a külföld és így az osztrák műbor behozatalát mennyire, annyira meggátolni.

Semmiféle fennálló szerződésbe, sem a kiegyezésbe nem ütköznek, a műbor törvénynek oly rendelkezése, hogy minden a külföldről, tehát Ausztriából érkező borküldemény a leadási állomáson veszteljen mindaddig, a míg az abból vett minta alapján a szakértő bizottság erről véleményt nem mondott és a mennyiben ezen vélemény kedvezőtlen volna, úgy a beérkezett borküldemény ugyanazon elbánás alá esik, mint a hazai műbor. Sőt módunkban áll a tágabb értelemben vett külföldről behozott borokra nézve származási igazolványokat is bekövetelni.

Mindezek oly óhajok, amelyek a műbornak a forgalomból való kizárására egyedül biztosan célravezető. S miután ezen intézkedések csakis a törvény kellő módosítása után volnának életbeléptethetők, egész komolysággal kell hangsúlyoznunk és sürgetnünk magának a törvénynek a módosítását. Kétségtelen, hogy a módosított végrehajtási rendelet, amelyet a földmivelésügyi miniszter a jelen értekezlet elé terjesztett egy komoly és a termelés érdekeit mindenben szem előtt tartó munkálat, amely a gazdaközönség kívánalmait csak azért nem elégítheti ki, mert maga a törvény a hibás. Sőt koncedáljuk még azt is, hogy a jelen viszonyok között a földmivelésügyi miniszter alig

van abban a helyzetben, hogy a törvényhozást a műbortörvény revíziójával foglalkoztassa. De amikor jelentékeny javulást remélünk az új végrehajtási rendelet életbeléptetésétől is; sőt — tekintve annak egészen új intézkedéseit — kívánatos, hogy azok eredményét a szerzendő tapasztalatok útján bevárjuk és amennyiben azok bavnak, vagy be nem válnak, az új törvényben hasonló, vagy újabb intézkedések behozataláról gondoskodjunk, akkor másrészt határozottan ki kell jelentenünk, amint az általában az anketten kifejezésre jutott, hogy a végrehajtási rendelet módosítása a gazdaközönség igényeit ki nem elégíti, hanem magának a törvénynek revízióját továbbra is napirenden kell tartanunk, s a földmivelésügyi miniszter jövő működésének a műbor törvényrevíziója kell, hogy állandó és minél sürgősebben megvalósítandó programmpontját képezze. R. Gy.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Varas alma.

A „Köztelek” egyik olvasója két beteg almát küldött be, kérdezvén, hogy mi betegségben szenved és miképp lehet azon segíteni?

Az almákon egyrészt zöldes-barna molyhos foltok, másrészt különféle sebek láthatók. A sebek egyike-másika csak paranemű kerek foltot mutat, a melynek szélét sötétebb karima övedzi. Vannak azután olyan sebek, a melyek közepét egy kisebb kerek parafolt alkotja, melyet széles sötétebb udvar vesz körül, a melynek még sötétebb a széle s e sötét szél legkülsején fehéres foszlányok mutatkoznak. S végül egyes kisebb egynemű, sötét, kissé pirosas-barna foltok láthatók az almákon, melyek mintegy kezdődő sebeknek tűnnek fel.

Az alma eme betegsége, melyet *varasodásnak* nevezhetünk (a németek *Rost* — rozsdá — vagy *Schorf* — var — a francziák *Tavelure* — petty, ragya — elnevezéssel jelölik meg azt), nem valami ritka betegsége az almának, s úgy látszik tavaly, különösen a Dunán túl nagyon el volt terjedve, mert Somogyban alig láttam a nyáron almafát, a melyen az őszi vagy a téli almák ne lettek volna megvarasodva, másrészt, mert a Magyar-Óvárra Sopron- és Vas megyékből járó házaló almaárusok is nagyon sok varas almát hozdának.

De ha még oly gyakori is az alma varasbetegsége, gazdáink nem igen törődnek vele, pedig a varas almát, habár az élvezhető — mert a sebek nagyon mélyen ritkán hatolnak az alma husába — nem szívesen veszik meg s rosszabbul fizetik, mint az egészségeset.

Az alma varasodását egy gomba, a *Fusicladium dendriticum* Fuckel (más neve: *Cladosporium dendriticum* Wallr.) okozza, a mely nemcsak az almafa gyümölcsét, hanem annak leveleit, sőt ágait is megtámadja.

A gomba sötét foltokat okoz a levelek felső lapján; a foltok közepe el van parásodva s e parafoltok szélein mindig körkörös, sokszor sugárszerűen tenyészik tovább a gomba, mely itt sötétebb molyhos bevonatot alkot. Különösen őszzel látszanak az almafa levelei e sötét foltokkal nagyon belepve.

A megtámadott ágakon eleinte apró hólyagok mutatkoznak, amelyek később felrepednek, aminek megtörténtével a hólyagok helyén apró bemélyedések látszanak, amelyekben a gomba, mint sötétebb kéreg a felszínre kerül. Az ágakon később e sebek azáltal, hogy alattuk para képződik, beheggednek.

A *Fusicladium* valódi parazita, melynek

esirája behatol a növény bőrébe, itt és a bőr alatti egy-két sejtsorban erősen gyarapodik s később a megtámadott növényrész bőrének külső kergét feltöri, hogy a szaporodásra szolgáló sejtek (a konidiumok) kijussanak s a bajt tovább terjeszthessék.

Legérezhetőbb kárt okoz a *Fusicladium dendriticum* az alma gyümölcsében, melyet már virágzást követő néhány hétre vagy később támadhat meg. Ha e támadás korai, úgy az alma esetleg nem fejlődik kiegyenletesen, mert azon a helyen, ahol egymás mellett több folton támadta meg a gomba a gyümölcsöt, az alma növekedésében visszamarad. Ha a már fejlettebb zöld almát támadja meg a gomba, úgy az normálisan nő meg, s mivel a sebek alatt az alma husában rendszeren paraképződés indul meg, mely a gomba mélyebbi behatolásának utját állja, az alma, ha nem is szép, de egészen jól élvezhető lesz.

A már érett almát a *Fusicladium dendriticum*, mint az *Frank* kísérleteiből kiderül, nem inficiálhatja.*

Somogyban, mindenütt, a hol az almafákat csupa varas gyümölcsessel láttam megrakva, a nyáron jégeső járt. S mivel még szeptemberben is sok olyan alma lehetett észrevenni a fán, a melyen a betegségnek éppen csak első jelei mutatkoztak, azt hiszem, hogy a jég nagy szerepet játszik e betegség terjesztésénél, a mennyiben a megütődött hely a gomba támadásának utat nyit még olyankor is, midőn az alma már teljesen ki van fejlődve.

Ezt a feltevésemet az az általános tapasztalat is igazolni látszik, hogy a varas sebek inkább az alma kocsányfelőli részén szoktak nagyobb mennyiségben előfordulni, a mely rész jobban ki van téve a jégverésnek, mint az alma másik, kelyhes vége, a melyet maga a gyümölcs felső része is védelemmel (különösen a hosszabb kocsányú lógós almáknál).

A mi a betegség elleni védekezést illeti, az amerikaiak kezdtek először e kérdéssel foglalkozni s azt találták, hogy a rézvegyületet tartalmazó oldatok vagy poralaku szerek (főleg a bordói keverék és az eau céleste) sikerrel alkalmazhatók a *Fusicladium dendriticum* ellen. A védekezés akkor jár legnagyobb sikerrel, ha a lombféslestől kezdve 2-3 hetenként mindaddig permetezik az almát, míg a gyümölcs teljes nagyságát elérte.

De mindenestre legalább kétszer szükséges permetezni, egyszer a virágzás előtt s másodsor a virágzás után. A *Geisenheimi* gyümölcs- és szőlészeti intézetben 2-szeri permetezéssel is jó eredményeket értek el.* Ajánlatos a bordóit akként készíteni e célra, hogy 1/2 kg. rézgálicz s ehhez 2 kg. méz s vételessék 1 hektoliter vízre, mert az tapasztaltatott, hogy a nagyobb mennyiségű rézgáliczot tartalmazó oldat a finomabb almafajták bőrét felperzseli. Mert kint a szabadban a gomba a megtámadott lehullott leveleken vagy a kint maradt rossz gyümölcsön telet át, ajánlatos őszszel e leveleket saz ilyen gyümölcsötösszesöpörni s elégetni, a mi a gyümölcsökben nehézség nélkül kivihető.

S mert említettük, hogy a betegség az ágakat is megtámadja, az esetben, ha a gomba által megtámadott ágakat látnánk a fán, ezeket az egészséges részekig le kell metszenünk s tüzzre vetnünk.

De a betegség a már leszedett s elrakott gyümölcsön is tovább terjed — a mennyiben a sebek köröskörül egyre nagyobbodnak, ha meleg, nedves helyiségben rakjuk el a gyümölcsöt — igyekezzünk a varas gyümölcsöt mielőbb értékesíteni, vagy eltartására különös gondot fordítani, mely az ilyen gyümölcsöt a

* Lásd Dr. A. B. Frank: Krankheiten der Pflanzen, Breslau, 1895. II. kötet 325. lap.

* Lásd: Bericht d. königl. Lehranstalt für Obst, Wien und Gartenbau zu Geisenheim a. Rh. Wiesbaden, 1895.

rossz helyiségben a gyümölcs rothadását okozó különféle gombák is sokkal könnyebben károsítják.

Mezey Gyula.

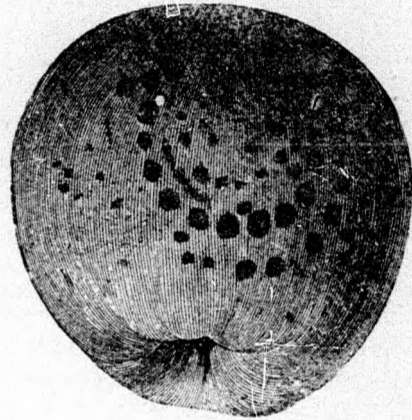
GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Dr. Liebermann Leo.

A megfagyott burgonya keményítő tartalmának meghatározása.

A szeszgyártásra szolgáló burgonyában a keményítőtartalom meghatározására egy oly módszerrel rendelkezünk, mely habár nem is tarthat igényt abszolút pontosságra, mégis teljesen megfelel a szeszgyártási praxis követelményeinek. Ezen eljárás abban áll, hogy jól megmosott és szárazra letörölgetett burgonyából egy bizonyos mennyiséget lemérünk levegőben és víz alatt és azután a víz alatti súlynak megfelelő számot kikereszünk az ezen eljárás szerkesztett táblázatból és megkapjuk a %os keményítőtartalmat. Ezen eljárás előnye az, hogy semmiféle különös szakismeretet nem igényel, gyorsan készen vagyunk egy-egy meghatározással s így naponta sok vizsgálatot végezhetünk. Sajnos azonban, hogy a legtöbb mezőgazdasági szeszgyár nem rendelkezik ezen egyszerű készülékkel vagy ha van is ilyen, teljesen felesleges munkának tartják a keményítőtartalom meghatározását.

A keményítőtartalom meghatározásával csökkenthetjük a gyár üzemköltségeit; ugyanis az alkalmazandó zöldmaláta mennyiségét a beczefrészett burgonya keményítőtartalma szabja

35. ábra. Varas alma.

meg s így a zöldmaláta mennyisége természetesen attól függ, hogy a burgonya mennyi keményítőt tartalmaz. E szerint tehát nem közbömbös, hogy 16% vagy esetleg 20% keményítőt tartalmazó burgonyát dolgozunk-e fel. Határozottan anyagi veszteséggel dolgozunk, ha 16% keményítőt tartalmazó burgonyához annyi zöldmalátát használunk, mint a 20%-hoz. A maláta, illetőleg az árpa a legdrágább szeszgyártási nyersanyag, ha tehát ennek használata a szükséges minimumra redukáljuk, 6-8 hónapi üzem alatt érhetünk el oly megtakarítást, mely a mai alacsony szeszárak mellett, nagyon is számbaveendő.

A fentemlített keményítő meghatározási módszer azonban hátránnyal bír, hogy csakis teljesen ép, egészséges burgonyánál használható, mivel a táblázat készítésénél csak egészséges burgonyát használtak. Mezőgazdasági szeszgyáraink azonban nagyon sokszor vannak abban a helyzetben, hogy félig vagy egészen megfagyott burgonyát kénytelenek feldolgozni, kérdés tehát, ezeknél miként határozható meg a keményítőtartalom?

Dr. Saare több kísérletet végzett arra nézve, hogy a fentemlített módszerrel miként lehet fagyott burgonyában a keményítőt meghatározni, ezen vizsgálatok eredményei a következőkben vannak feltüntetve:

I. Egy nagyobb készlet megmosott burgonyából kivett 2 próbát és mindegyiknek meg-

határozta keményítőtartalmát; ezt 20%-nak találta. Egyik próbát kint a szabadban, a hol a burgonya 8 nap alatt esontkeményre fagyott meg, a másikat egy befödött fazékban jégszekrényben, körülbelül 4 R. foknál ugyanannyi ideig tartotta. Ezután újra meghatározta a keményítőtartalmát. A burgonyában volt

1. 21.3%,
2. 20.5% keményítő.

A megfagyott burgonya tehát 0.8%-kal több keményítőt mutatott.

II. Ugyanezen burgonyából két újabb próba ismét így kezelve, a megfagyott ismét 0.90%-kal több keményítőt mutatott.

III. Most különféle minőségű burgonyát, fehéret, vöröset, vékony és vastag héjút, keményítődusát és szegényet megmosott s egyik részét megfagyasztotta, másik részét ellenőrzésképpen egy pajtában 0 R. foknyi hőmérséklet mellett állani hagyta. A szabadban tartott burgonya egy éjszakán át (-10 R. foknál) esontkeményre fagyott meg. Hogy felengedjen, fűtött pinczében szabadon másnapig állani hagyta.

A burgonya keményítőtartalma a megfagyás előtt volt:

Saxonia (fehér)	18.20%
Daber-féle (vörös)	20.10 „
Hannibal (halványvörös)	20.70 „
Juno (fehér)	18.20 „
Korai zwikauai (fehér)	15.10 „

Keményítőtart. a felengedés után	Különbőség
%	%
Saxonia	+2.30
Daber-féle	+0.80
Hannibal	+1.50
Juno	+1.90
Korai zwikauai	+2.20

Az ellenőrzés céljából a pajtában tartott burgonyáknak sem súlya, sem keményítőtartalma nem változott meg. A meg nem fagyott burgonyában és a felengedett próbák között mutatkozó keményítőtartalom tehát nagyon ingadozó volt és 2%-ot is meghaladott. A felengedés után, mindegyik próba erősen összeaszott és nagyobb mennyiségű nedvet veszített.

Ha a burgonya abszolút súlyát vesszük alapul a keményítőtartalom kiszámításánál, a vizalatti súlylyal együtt a felengedés után, akkor a különbség a keményítőtartalom között a következő volna:

Megfagyás előtt	Felengedés után	Különbőség
keményítő %	%	%
Saxonia 18.20	18.60	+0.4
Daber-féle 20.10	19.70	-0.4
Hannibal 20.70	19.90	-0.8
Juno 18.20	18.20	—
Korai zwikauai 15.10	15.40	+0.3

Hannibal kivételével tehát megközelítőleg a valódi keményítő % mutatkoznak.

IV. Mosott burgonya újabb próbáiban ismét meghatározta a valódi keményítőtartalmát. A keményre fagyott burgonya abszolút súlyát meghatározva, hogy az elpárolgás okozta veszteséget kikerülje viz alatt hagyta felengedni és azután mérte meg súlyukat viz alatt.

Megfagyás előtt	Keményítő %
Daber-féle	19.90
Hannibal	21.00
Maercker fehér	18.20
Saxonia	19.00
Zwikauai	15.70

Felengedés után	Keményítő %	Különbőség
Daber-féle	20.3	+0.4
Hannibal	20.7	-0.3
Maercker fehér	18.6	+0.4
Saxonia	19.5	+0.5
Zwikauai	16.6	+0.9

Felengedés céljából a burgonyák 1 óráig állottak viz alatt. További kísérletek kiderítették, hogy az eredményre nézve nincsen lényeges befolyása a viz alatt hosszabb ideig tartó állásnak.

Ellenőrzésképpen a III. számú kísérletnél a pajtában tartott burgonyák megfagyasztattak. A meghatározásnál látták, hogy csak részben fagytak meg.

A burgonyák keményítőtartalma a megfagyás előtt.

	%	
Saxonia	18.6	
Daber-féle	19.9	
Hannibal	20.9	
Juno	17.1	
Korai zwickai	15.1	
Felengedre Keményítőtartalom		Különbőség
	%	
Saxonia	19.2	+ 0.6
Dabar-féle	21.0	+ 1.1
Hannibal	21.9	+ 1.0
Junó	17.3	+ 0.2
Korai zwickai	15.9	+ 0.8

Ezen számadatokból kiviláglik, hogy a viz alatti felengedésnél a keményítő legfeljebb 1.10%-al találtatott nagyobbak mint a valószínűségben.

Még csak arra nézve kellett meggyőződést szerezni, vajjon ezen eljárás használható-e a gyakorlatban, ahol mosatlan burgonyáról van szó, melynek súlyát megfagyott, de tiszta állapotban nem ismerjük. A megejtett kísérletnél kitűnt, hogy a megfagyott burgonya kerek számban ismét 1%-al nagyobb keményítőtartalmat mutatott; megmosott és mosatlan burgonyánál azonban lényeges különbség nem volt észrevehető.

Végezetül még szeszgyári üzemben végeztek néhány meghatározást a fentebb elmondottak alapján, melyek szintén jó eredményt adtak.

A fennemlített számadatok és kísérletek alapján, megfagyott burgonyában a keményítőtartalmat úgy határozzuk meg, hogy a kérdéses burgonyából egy körülbelül 5 kg-nyi próbát langyos vízben állani hagyunk, a vizet többször megújítjuk, hogy a földes részeket eltávolítsuk és végül a felületén megszáradt burgonyából 5 kg-ot levegőn és víz alatt megmérünk.

A kapott keményítőtartalommal 1%-ot mint kísérleti hibát levonunk.

Félig megfagyott burgonyánál épp így járhatunk el, vagy pedig a meghatározáshoz a puha gumókat válogatjuk ki. Oly gyárakban, melyekben naponta sok meghatározást végeznek, czélszerű egy teknőt felállítani, melyen langyos víz folyik lassan keresztül; a vízbe egyszerre több próbát helyezhetünk el drótkosarakban.

Windisch Richárd.

IRODALOM.

Nemzetközi gazdakongresszus főjelentése.

Szerkesztette: dr. Rodiczky Jenő, a kongresszus főtitkára.

A múlt évi szeptember hó 17—20 napjain iefolyt nemzetközi gazdakongresszusról szóló jelentés első része most jelent meg a földmívelésügyi miniszterium kiadásában, 662 lapot kitevő vastag kötet alakjában. A jelentés azokat a feleleteket és emlékiratokat tartalmazza, melyeket a kongresszus tárgyalásainak alapjául szolgált tárgyakban a kongresszus tagjai az előkészítő bizottság által kibocsátott kérdésekre adtak. Kétségtelen, hogy az előkészítő bizottság valójában akkor érte volna el, ezen kérdőívekkel teljes czeljét, ha a beérkezett véleményeket már a kongresszust megelőzőleg közközre bocsáthatta volna, hogy így a tárgyalott kérdéseknek sokoldalú megvilágításánál a diszkussziókat minden érdeklődő kellő előzetes tájékozottsággal kísérhesse; de egy tekintet a kötet terjedelmes voltára megmagyarázza azt, hogy ilyen óriási anyag feldolgozására és megjelenítésére idő kellett. Hasznos szolgálatot tett azonban a földmívelésügyi miniszterium most is a vélemények kiadásával mert bár lezajlott a nemzetközi gazdakongresszus, ez még távol-

ról sem jelenti azt, hogy a termelés, közlekedés, kereskedelem, vámügy s valutaügy ágas-bogas, egymásba csomózódó kérdéseiben a vita utolsó szava is elhangzott volna. Sőt ellenkezőleg; bármennyire is eltemette ezeknek a kérdéseknek egyik másik gyengéjét a kongresszuson megnyilatkozott gazdaközvélemény, feltámadnak azok sirjaikból újból és újból, hogy megifjodott erővel a közgazdasági politika egész vonalán vélemény harcot provokáljanak. Mindazok tehát, akiket szélében folyó eszmei harcok érdekelnek vagy éppen részt követelnek a közgazdasági politikai irány kijelölésénél: ebben a jelentésben mély tanulmányok eredményének, nagy becsű adatoknak találják gyűjteményét. A kongresszus főjelentésének második része gyorsírói feljegyzések alapján a kongresszus üléseinek lefolyását fogja ismertetni. A főjelentés magyar, német és francia nyelven jelen meg.

Mezőgazdasági munkabérek Magyarországon 1895-ben. Kiadja a földmívelésügyi m. kir. miniszter. A munkabéri viszonyok ki-puhatolására Magyarország minden részében már öt év óta foly az adatgyűjtés, aminek eredményét az 1895-ik évre nézve a földmívelésügyi miniszter most adta ki. A számoknak és adalékoknak e nagy tömkelege habár csak hozzávetőleg is, de mindenestre tájékoztató, sőt tanúságos azokra nézve, akik a statisztika által visszatükrözött nemzetgazdasági mozzanatok figyelemmel szeretik kísérni. Az egész statisztikai munkálatnak azonban csak az esetben jut reális jelentőség, ha annak tanúságai nemcsak az érdeklődők tudnivalóját elégítik ki, hanem egyszersmind aktív közgazdasági politikai ténykedésre is alapul szolgálnak. Figyelmet tehát a füzet annak a tervnek a kapcsán érdemel, mely szerint a földmívelésügyi miniszter a munkáshány, illetve felesleg kiegyenlítésére egy munkásközvetítő-intézmény szervezésével kíván hatni. A munkáskérdés illetően megoldása kapcsán czélját és hasznát látjuk annak, hogy a statisztika a munkabérvizonyokat is felöleli, aminek jelentőségét a tanúságoknak kellő felhasználása híján csak igen csekély súlyjal vehetjük latba. A füzetből levonható konzekvenziák megbeszélésére alkalmaslag visszatérünk.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők országos értekezletének 1897. évi január 10-én Budapesten a Köztelken tartott tárgyalásai. Kiadja a végrehajtó bizottság; ára 1 korona.

Fenti czim alatt külön füzetben is megjelent a szesztermelők országos értekezletének tárgyalása, amelynek eredményét a Köztelekben annak idején már ismertettük. A külön füzet azonban az értekezlet teljes lefolyását gyorsírói feljegyzés alapján közli. A munkálat mint ilyen, egy kiforrott közvéleményt tükröz vissza, amelylyel számolnia kell mindazoknak, aki a szesztermelést érintő akut természetű kérdésekkel foglalkozni akar. E szempontból figyelembe ajánljuk az érdeklődőknek a füzetet, melyet megrendelhetni az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiadóhivatalánál (Budapest, IX., Üllői-ut. Köztelek.)

A budapesti vásárcsarnokok és a mészárosok.

Ezen czim alatt a „Mészárosok és Hentesek Lapja” folyton veri félre a harangot és különösen nagy animozitással ír a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetéről”, teljesen mellőzve a másik hatóság-közvetítőt úgy igyekezőn a gazdák képviselőjét feltüntetni, mintha az a legkiválóbb huszleteket bonyolítaná le a mészárosok nem csekély kárára.

A vásárcsarnokok üzeme mind a mai napig nem bírt helyes mederbe terelődni. Ennek számos okára igyekszem reámutatni. Ezek főképp a budapesti helyi szokások, amelyek az üzletemberek és kereskedők tulságos nagy konkurrencziája folytán, alkalmat nyújtottak arra

hogy az élelmi-szerek nem a kereskedésekben és üzletekben szereztetnek be, hanem azok legnagyobb részt a házakhoz szállítatnak.

A főváros fogyasztó közönsége teljesen elszokott attól, hogy szükségleteit személyesen az üzletekben, vagy piacokon szerezze be.

Természetes, hogy ezen kényelmet a fogyasztónak kell megfizetnie, mert hisz az üzletember, vagy kereskedő áruját minden háztartásnak a helyszínére ingyen nem szállíthatja. Ezt vagy pénzben, vagy sulykülönbségetben a fogyasztónak meg kell fizetnie.

Mi következik ebből? a fogyasztók a vásárcsarnok-intézmény iránt a legnagyobb animozitással viseltetnek, mert megzavartatnak kényelmükben és mintegy kényszerítettnek arra, hogy szükségleteiket a piacokon vagy a vásárcsarnokokban szerezze be. De maga a cselőség, mely — tisztelet a kivételnek, — Budapesten a bevásárlásokat eszközölni szokta, szintén ellenszenvvel viseltetik az új vásárcsarnoki intézmény iránt. Lehetnek ennek önérdékű okai is, de nagy részben csupán a reform elleni ellenszenv fordul itt elő. A vásárcsarnokok üzletmenete tehát ezek folytán roppant lanyha és a vásárcsarnokok megnívása óta ugy látszik, mintha Budapest főváros lakosságának élelmi-czikkekre nem is volna szüksége.

A vásárcsarnokok egyes áruhelyei előtt alig jelenik meg vevő közönség és a vásárcsarnokokot inkább csak a kíváncsiak tömege tölti be. Pang a kicsinyben való eladás, de pang a nagyban való eladás is.

Azonban mindezt csak átmeneti állapotnak kell tekintenünk, mert végre is a fogyasztóknak az élelmi cikkeket valahol be kell szerezniök és ha más helyen ezt alkalmuk nem lesz tenni, mégis csak kénytelenek lesznek az új rendbe — akaratuk ellenére bár — beleszokni.

Érthetetlen azonban a mészárosoknak azon nem indokolt jajgatása, melyet elkövetnek. Budapesten általános tapasztalat, hogy a husárak nagysága a marha-árakkal egyáltalában nem állanak arányban, míg a gazda a marha-árakból alig bírja tenyésztési költséget fedezni, a hizlalási költségeket pedig egészen a veszteség számlájára kell írnia; addig a budapesti husárak oly magasak, a melyek legkevésbé sincsenek arányban a marha-árakkal.

A vásárcsarnokoknak lesz a hivatásuk, hogy ezen nagy árkülönbséget kiegyenlítsék. Kiegyenlítsék pedig oly módon, hogy sem a termelőnek, sem a mészárosnak, sem pedig a fogyasztónak abból kára ne származzék.

Ugyanis a vásárcsarnokok utján kellene a mészárosnak beszereznie részben husszükségletét és az üzleti költség hozzáadásával azt a fogyasztónak kezébe juttatni. Azonban Budapesten a mészárosok azt óhajtanának elérni, hogy ezen egyszerű proccszus mellőztessék.

Mellőztessék pedig azért, hogy a közvetítő kereskedelem emelje a hus árát, hogy az a termelőtől oly könnyen a fogyasztóhoz ne juthasson. Ennek pedig okvetlen gátat kell vetni. A mészárosok nem a gazdákkal akarnak kezdet fogni, hanem a közvetítő kereskedelemmel, mert nem habozunk azt kimondani, hogy a mészárosok a közvetítő kereskedelemmel együtt óhajtanak azon illetéktelen haszonban részesülni, a mely a termelő és fogyasztó közötti hosszú ut alatt előáll.

A „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeté” a vásárcsarnok megindulása előtt már tájékozta magát az iránt, hogy honnét lehetne nagyobb mennyiségű vágott húst Budapestre beszállítani és törekvése az lett volna, hogy Budapestre csak hussal, hanem jó minőségű oly hussal is elláttassék, mely ma Budapesten a mészárosoknál nem kapható. Mert hisz igen jól tudjuk azt, hogy a budapesti vendéglősök kénytelenek az első minőségű húst Bécsből beszerezni. Vagyis a magyarországi termelőtől direkt nem veszik meg a húst, mert olyat a budapesti mészárosok nem vágnak, hanem ennek először Bécsbe kell

jutnia és ezen hosszú kerülő uton juthat csak a budapesti elsőrangú fogyasztóhoz. Mily óriási költséggel kell tehát terhelnünk ezen elsőminőségű húst, míg az a fogyasztó kezébe jut?

Ezen egyik anomáliát hivatott elhárítani a vásárcsarnoki-intézmény. Azonban úgy látszik éppen ennek akarják útját állani a mészárosok; mert a hatósági-közvetítőkhöz beérkező husmennyiségeket a mészárosok egyáltalában nem akarják megvenni, vagyis a termelőkkel nem akarnak közvetlen érintkezésbe jutni. A vásárcsarnokok megnyitása óta kevés husáru érkezik a vásárcsarnokokba, de ennek oka nem abban keresendő, mintha a gazdák nem akarnának húst beküldeni, hanem inkább abban, mert az üzlet ezen árucikkben teljesen pang, mivel a mészárosok a hatósági közvetítőket valóssággal bojkottálják, tőlük a húst meg nem akarják venni, és ezzel akarják őket ezen téren kifejtett egészséges versenyük gyakorlására lehetetlenné tenni.

A „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete” eddig egyáltalában marhahúst a termelőktől nem is mert behozatni; az a csekély mennyiség, mely a vásárcsarnokok megnyitása óta 280 kgrmmra rugott, a vásárcsarnok igazgatósága által utaltatott a szövetkezethez. Vagyis ezek inkább csak próbaküldemények voltak egyesek részéről, kik az összeköttetést keresték.

A szövetkezetnek módjában állt volna nagy mennyiségű és a legkiválóbb minőségű húst behozatni, azonban minden hozzáfordult gazdát egyelőre óva intett attól, hogy marhahúst a vásárcsarnokokhoz beküldjön, mert sajnosan kellett tapasztalnia azt, hogy a mészárosok vagy semmi áron, vagy nevetséges potom áron, akarták csak át venni ezen szállítmányokat, úgy, hogy a hatósági-közvetítők kénytelenek voltak a vásárcsarnok igazgatóságához engedélyért, fordulni, hogy a beérkezett husküldeményeket kicsinyben is kivághassák; különben ezen husküldemények teljesen elromlottak volna. Így a beérkezett husküldeményeket mégis értékesíteni lehetett, habár nem is a beküldőknek előnyére.

Ezek előbocsajtása után kérjük, hol van tehát a vásárcsarnok főintézőjének az élelmi ügyosztály tanácsosának azon intencziója, hogy a mészárosokat tönkre tegye? Ha a mészárosok a vásárcsarnokokba érkező husmennyiségeket nagyban átveszik, akkor a hatósági közvetítők nem lesznek arra kényserítve, hogy ezen árukat a hatósági közvetítőknek megállapított minimális mennyiségen alul is elárussák, hanem meg lesz adva a mód a mészárosoknak arra, hogy közvetlenül a termelőtől szerezzék be husszükségleteiket, a mainál sokkal alacsonyabb áron adhatják a fogyasztóknak a szükséges kisebb mennyiségeket is.

Míg ez meg nem történik, addig nem lehet oka a fővárosi közlelmézési ügyosztálynak az, hogy a mészárosokat pártfogásába vegye.

A főváros milliókat költött a vásárcsarnoki intézmény létrehozására és arra, hogy Budapest olcsóbban éllelméztessék. Ha tehát az egyik legfőbb élelmi-cikk árusítói: a mészárosok állást foglalnak a főváros ezen legjobb intencziói ellen, akkor nem marad más hátra, mint ezen testület elkerülésével az ezen cél előmozdítását elősegítő minden egyéb eszközt felhasználni.

Még csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy a fenthivatkozott lapnak, kár oly vádoló nagy hangon beszélni a szövetkezet működéséről, és annak intenczióiról, mert hisz azon önzetlen hangra, amelylyel a nevezett lap igyekszik a mészárosok nevében alarmirozni, nekük is lehetne válaszuk amely talán kitüntetné azt, hogy az író tollát nem teljes önzetlenség vezeti.

Egyébiránt mérsékelt és az ügy érdekében tartandó polemikát szívesen folytatunk, de nem fogunk mi sem késni, ha annak szüksége fenn forog, a nem az ügy érdekében felhangzó hangokat elhallgattatni.

F. G.

ULLRICH VILMOS.

1832—1897.

Ulrich Vilmos, a gróf Mailáth József uradalmának volt jószágfelügyelője e hó 6-án agyszélhűdés következtében meghalt. A megboldogult egy emberöltő óta állott szolgálatában a Mailáth-családnak s az őfihertői meg a perbenyiki uradalmak felügyeletét a gyászos véget ért országbíró halála után vette át. Nem csak mint kitűnő gazdát, de mint fényes tehetségű s nagy tudású férfit is általánosan ismerték a Nyírvidéken és a Bodroglő közön. Ritka, szinte tüneményes egyéniség volt ő. Hosszas gazdatiszti pályája alatt bámulatos kitartással s könnyűséggel szedte fel a tudományos ismereteket s ismereteinek fényes tárházával elkápráztatta azokat, akiknek vele érintkezniök alkalma volt. Vele esett meg, hogy egy társaságban, ahol a többek közt egy pap, mérnök s történettanár volt jelen, heves diskussziók támadtak theologiai, historiai s technikai problémák felett, s a vitákat az öreg ur egyformán felülemelkedő tudással simitotta el úgy, hogy mindhárom tudós férfi meg volt győződve, hogy saját szakjának tekintélyével áll szemben. Pedig hát csak egyszerű gazdatiszt volt.

Előkelő megjelenése, gyönyörű, messze dörgő, mely hangja, beszédjének magával ragadó meggyőző ereje kiváló szónoknak predestinálták őt. Kevés alak van a magyar parlamentben, aki a szónoki hivatásnak a feltevéit oly kiválóan egyesítette volna, mint Ulrich Vilmos. Mivé lehetett volna ez a nagytehetségű ember, ha hivatásának útja a közélet porondján vezet keresztül.

Hanem hát a megboldogult konzervatív volt szíve mélyéig s azt a megszokott darab földet, melyhez nemcsak a kötelességérzet, de az igaz ragaszkodás is kötötte, oda nem hagyta fényes kilátásokért. Pedig könnyű módon országgyűlési képviselő lehetett volna nem egyszer, de az öreg urnak semmi kedve nem volt a mai fiatal óriások közé keveredni.

Meg aztán tudásának értékét foglalkozásán nem is becsülte felül. A régi kor embere volt, aki nem hódolt az akadémikus ismeretek előtt, de azért azt tartotta, hogy a gazdálkodáshoz nemcsak ügyes kéz, hanem pallérozott ész is kell. És az ő nagy feladatokra hivatott, munkáselete a mezői foglalkozás körében sem vezetett el hasznos nyom nélkül, mert az ő vezetése alatt a Mailáth-féle uradalmaknak nemcsak jövedelmezősége emelkedett, de minden tekintetben példás berendezésű birtokká alakultak át. Ulrichnak több önálló közgazdasági tanulmánya is jelent meg, amelyek azonban inkább teoretikus értékűek, mert az aktuális közgazdasági politikába az öreg ur nem vegyült bele. A rohamosan fejlődő közgazdasági irodalmunkról nem valami magas véleményt táplált. „Sok hüho, — szokta volt mondani fél trefával, — s azért a buza ára mégis csak alacsony marad.” A tiszavölgyi és a bodroglői tiszaszabályozó társulatnak valóságos lelke volt, gróf Mailáth Józseffel, ezzel a csendben, de buzgón tevékenykedő főúrral együtt, a ki Ulrichban kipróbált, hív, a családdal jóbarátként összeforradt emberét vesztette el. 65 éves korában, Kolozsvártól távollétében érte a véletlen halál, a honnan holt tetemeit hazaszállítván, a perbenyiki csendes sirkertben adták át a végenyészetnek. Ha sorsa a közélet nyilvános terére vezérelte volna, talán márvány sarkó vagy ércszobor jelezné a helyet, hol egy messze világító nagy láng utolsó lobbant. De előttünk, kik ismerjük a hantjai fölé tűzött egyszerű sirkereszt történetét, a megboldogult egyéni értékét semmiféle ércszobor nem emelhetné. Elt, emberi kötelességeinek hiven, becsületesen eleget szolgáltatott, erős kötelességérzetével s nagy lelkének meglegelve magát hasznosítani s körét boldogítani igyekezett, s

jól végzett kötelességei után meghalt. Nagyobb feladatot talán igen, de szebben, nemesebben nem oldhatott volna meg. Áldott legyen az emlékezet.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
XIV. tenyészállatvásár. — Tavaszi luxulóvásárok.	
— Az igazgató-választmány ülése.	341
Műbor-ankett.	343
A budapesti vásárcsarnokok és a mészárosok.	346
Ulrich Vilmos.	347
Gazdasági növénytan.	
Varas alma. Mezey Gyula.	344
Gazdasági vegytan.	
A megfagyott burgonya keményítőtartalmának meghatározása. Windisch Richárd.	345
Irodalom.	
Nemzetközi gazdakongresszus főjelentése.	346
Mezőgazd. munkabérek Magyarországon 1895-ben.	346
A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők.	346
Vegyesek.	347
Változás az OMGE. tisztviselő karában. — A vásárcsarnokokban. — Az országos magyar kölesönös biztosító szövetkezet. — Apponyi Albert gróf a gazdákhöz.	348
Kereskedelem, tőzsde.	349
Budapesti gabonátőzsde. — Szeszület. — A központi vásárcsarnok árújegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráról. — Állatvásárok: Budapesti szurómarhavásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi szurómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár.	350
Szerkesztői üzenetek.	350

Változás az OMGE. tisztviselői karában
Paikert Alajos titkár lemondása folytán, megüresedett titkári állásra az igazgató-választmány, mint azt lapunk hivatalos részében megírtuk, Jeszenszky Pált a „Köztelek” társzerkesztőjét választotta meg. Jeszenszky mint társzerkesztő három esztendőt töltött a szerkesztőség kötelességében s bár működését éppen a legnehezebb időben kezdte meg, a midőn az agrár eszmék erősen tért hódítani kezdetek s a „Köztelek” feladata is mind nehezebbé és szövevényesebbé vált, az ő előzetes több évi gazdasági gyakorlata igen hamar megtalálta a helyes medret, a melyben irodalmi működését a gazdaközönség érdekeinek érvényesítésére irányítani kell. Jeszenszkynek legnagyobb részt névtelenül megjelent számos közleménye után irodalmi működését és a „Köztelek” körül szerzett érdemeit elsősorban csak mi tudjuk méltányolni, de ezeket a legilletékesebb forum is mindenkor kellőképpen méltányolta. Habár a „Köztelek” szorosabb kötelességéből meg is vált, az ő írói működését a jövőben sem fogjuk nélkülözni.

Jeszenszky társzerkesztői helyére Buday Barnabás segédtitkár választott meg, akinek az egyesületnél töltött öt évi működése és ezen idő alatt a „Köztelek” hasábjain megjelent számos szak- és tárczacikkje biztosítékot nyújt, hogy a „Köztelek” új társzerkesztője hasonló jó szolgálatokat fog tenni a gazdák ügyeinek.

Buday helyébe segédtitkárnak Sporzon Vilmos, a „Köztelek” szerkesztőségének eddigi gyakornoka választott meg. Ő még aránylag új ember, mert mindössze egy éve működik az egyesületnél, de eddigi működése után reméljük, hogy elődjének nyomdokaiba, esakhamar bele fogja magát találni.

A vásárcsarnokokban a forgalom
élénkülni kezd, azért igen kívánatos, hogy a gazdák minél erősebb mérvben vegyék igénybe a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének működését (Buda-

pest központi vásárcsarnok) kívánatos tejrmekek, tavalyi, de különösen friss zöldség, élő hizlalt baromfi, bárány, tojás, malacz, stb. beküldése.

Az országos magyar kölesönös biztosító szövetkezet e hó 7-én tartott közgyűlése fényes diadala volt a szövetkezeti eszmének, melyet éppen a biztosítás terén a legádázabb támadásokkal akartak lehetetlenné tenni. Ime az életerős eszme ebben a gazdasági alakulásban nagy eredményeket ért el, maga köré csoportosította a biztosító közönség nagy részét, mely eddig a nagy részvénytársulatok kapzsiságának volt kiszolgáltatója. Igen jelentékeny esemény volt a közgyűlésen gróf *Teleki Géza* elnök megnyitó beszéde, ki erővel és bátorsággal lépett a porondra, hol a szövetkezés bajnokai eddig annyi önfeláldozással küzdöttek a nagytőke hatalma ellen. A közgyűlésen számos taggal volt a vidék is képviselve. Jelen voltak: *Teleki Géza* gróf elnök, *Bujanovich Sándor*, *Dessewffy Arisztid*, *Komjathy Béla*, *Rubinek Gyula*, *Szilassy Zoltán*, *Püspöky Emil* igazgatók, *Szőnyi Zsigmond* vezérigazgató, *Meskó Pál* nyitrai gazdasági egyleti titkár, *dr. Halász Sándor* tanár Miskolcra, *Jeszenszky Pál*, *Soós Elemér*, *Dessewffy Dénes* stb.

Gróf *Teleki Géza* magas lendületű megnyitójában vázolta a szövetkezet mult évi történetét, utal arra, hogy még azon tényezők is, melyek kezdetben némi tartózkodást tanúsítottak a szövetkezettel szemben, a kielégítő eredmények folytán a szövetkezetet támogatják, mint oly intézményt, mely közvetlenül és közvetve a magyar gazdaközönség javát szolgálja. De éles bírálat tárgyává teszi azon támadásokat, melyekkel a szövetkezetnek megküzdnie kell. Nem hiszi, hogy azon tiszteletré méltó férfiaknak, kik a versenyintézetek igazgatóságának tagjai tudomásával és hozzájárulásával történnének a heves és minden alapot nélkülöző támadások, melyekkel a szövetkezet életrel való eszméjét diszreditálni akarják; miután azonban a történetekért első sorban az intézet élén állók felelősek, elérkezett az ideje, hogy most, midőn a biztosító szövetkezet életképességét minden kétséget kizáró módon igazolta, figyelmük ezen minden realis és erkölcsi alapot nélkülöző támadásokra felhívassák. Az elnök bejelenti végül, hogy a szövetkezet a gazdasági egyesületek országos szövetségébe tagul belépett és éppen ezen szövetség működéséhez a szövetkezet sok reményt fűzhet.

Szőnyi vezérigazgató heterjeszti azután az üzleti jelentést, mely szerint a mult évi tiszta nyereség 20,013 frt 79 krt tesz ki; a tagok száma 1896-ik év végével volt 97,810, ami a mult évvel szemben 38,427 szaporodást mutat. A kárarány a mult évben is igen kedvező volt és az előző évvel szemben 5 százalékkal javult, mert daczára az olcsó díjaknak a kárarány csak alig 40 százalékot tesz ki. A szövetkezet a mult évben kifizetett 83,742 frt 07 kr. tüzkárt, 38,566 frt 83 kr. jégkárt. *Maszák Hugó* felolvasván a felügyelő-bizottság jelentését, a közgyűlés egyhangulag hozott határozattal tudomásu. vette a jelentést, jóváhagyta a zárszámadást és mérleget és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta a 20,013 frt 83 kr. nyereséget pedig az első üzletév veszteségeinek fedezésére rendelni határozta. A felügyelő-bizottságba egyhangulag *Birnbaum Imre*, *Görgey Béla*, *Maszák Hugó*, *Órczy Dezső* (póttag), *Wilder Henrik*, *Zsengeri Manó* beválasztottak.

Meskó Pál a nyitrai gazdasági egyleti titkára utalván a nehézségekre, melyeket a szövetkezeti eszmének hazánkban kell leküzdenie, indítványozza, hogy az elnöknek, mint az igazgatóságnak és különösen a vezérigazgatónak önfeláldozó működésükért a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzon. *Dr. Halász Sándor* (Miskolc) küldői nevében esatlatkozik az indítványhoz. *Ifju Kepes József*, *boldogi és Pusztai Sándor*, *komárom-szent péteri*

gazdák haláljukat fejezik ki az igazgatóságnak azon üdvös működésért, melyet a szövetkezet a kiszegedések érdekében kifejt.

Dessewffy Arisztid az igazgatóság nevében válaszol az elismerő nyilatkozatra és kéri a megjelenteket, hogy a szövetkezeti eszmét minél szélesebb körökben terjesszék. *Teleki Géza* gróf elnök végül köszönetet mond a megjelenteknek tanúsított érdeklődésükért, mire a közgyűlés az elnök zajos éltetésével véget ért.

Apponyi Albert gróf a gazdákhöz. A Nyitrai Gazdaszövetség táviratilag üdvözölte Apponyit esküvője napján, mit Apponyi a következő táviratban köszönt meg Emődy Józsefnek a Nyitrai Gazdaszövetség alelnökének: „A magyar föld előharczosainak szives üdvözlését különös örömmel és hálával vettük.”

Hibaigazítás. A f. havi 18-ik számunkban megjelent 33. ábra (Ransomes Lims-féle rotációs burgonyakiemelő gép) nem kiemelő, hanem ültető gép. A hibát az illető angol czég követte el, aki nekünk a metszetet, mint burgonyakiemelőt beküldötte.

Német gazdák tanulmányutja. A német gazdák a nyár folyamán tudvalevőleg kirándulást rendeznek Magyarországra, hogy nagyobb uradalmainkat s mezőgazdasági intézményeinket tanulmányozzák. A tanulmányut programjának egybeállítására az OMGE. már érintkezésbe is lépett a kirándulást rendező német gazdasági társasággal, másrészt pedig néhány nagyobb uradalommal s a tanulmányutnak néhány mozzanatát megállapították, azonban az előzetes terv maximálisan 100 vendéggel számolt. Mint tudomásul vesszük, az érdeklődés a német gazdák között oly mérvben fokozódott, hogy a tanulmányutra beiratkozottak száma megközelíti a 200-at. A résztvevőkre jelentettek között a német arisztokráciának számos előkelő tagja van, 11 képviselő az urak házából, valamint a birodalmi tanács több tagja is. Azonban a tanulmányut eddigi tervezetbe 100 vendég helyett 200 bajosan illeszthető bele, így hát előreláthatólag a kirándulók számának 100-ra való redukálása lesz szükséges.

Mezőgazdasági munkaközvetítés. A földmivelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint mezei munkát keres Maros-Tordamegyében 280 ember, Liptóme gyében 742 ember, Szolnok-Dobokában 1711, Torda-Aranyosban 1389 ember; mezei munkást keresnek Maros-Tordamegyében 484 embert, Liptóban 1622, Aradvárosban 25, Veszprém megyében 40, Szolnok-Dobokában 1305, Szepes megyében 2861, Torda-Aranyosban 760, Hont megyében 80 ember. Bővebb tájékozást az illető megye alispánja nyújt.

Rendelet az árvíz ellen való védekezés tárgyában. Földmivelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértően körrendeletet küldött a törvényhatóságoknak, a melyben a közigazgatási tisztviselőknek az árvízvédelemben kövendő eljárása a vizjogi törvény rendelkezéseinek megfelelő szabályozást nyert oly irányban, hogy az ármentesítő társulatok saját védvonalakon a védelmi munkát hatósági támogatás mellett ugyan, de saját hatáskörükben önállóan végzik, s hogy a hatóságok intézkedési jogköre a munka irányítására ki nem terjedhet. Ugyane körrendelet részletesebben körülírja az árterületre betört árvizeknek a folyómederbe való visszabocsátása körül követendő eljárást is.

A mezőgazdasági hitelintézetek száma mint értesülünk, nem sokára ismét egygyel szaporodni fog. Ugyanis a Vas vármegyei Gazdasági Egyesület kebelében mozgalom indult meg az iránt, hogy Szombathelyen egy mezőgazdasági hitelintézet létesítsék és pedig részvénytársaság alakjában; melynek czélja a gazdaközönségnek jogosult hiteligenyit a hitelnyújtás minden ágazatában lehető előnyös feltételek mellett kielégíteni, a gazdák szükségleteinek beszerzését és termények eladását közvetíteni,

közraktárak felállítása, továbbá hitelszövetkezetek felállítása, ezek támogatása és a kiszegedések segélyezése a szövetkezetek útján való kölcsönök nyújtása által stb. A társasági alap-tőke 500,000 koronából áll, mely 2500 részvényre oszlik. A társaság szoliditását több jóhangzású név garantirozza, mint erről a részvénytársaság publikált tervezetéből alkalmunk volt meggyőződni. De ugyancsak a tervezetben olvassuk a következő zármondatot: „Ugy vélekedünk, hogy ezen vállalat létesítése által nemcsak a közérdeket szolgáljuk és hazafias munkát teljesítünk, hanem részvényeseinknek betétük után megfelelő *polgári gyümölcsöt* nyújtani képesek leszünk.” Erre a polgári gyümölcsre való czélzást igen természetesnek tartjuk; a részvényvásárlás, az mindenkire nézve egy üzleti vállalat, amelybe csupán a nyereség reményében megy bele. Hitelintézetnek nem is kell tartani attól, hogy az a bizonyos polgári gyümölcs elmaradjon. Hiteligeny van és lesz örökké, pénz kell, úgy, ahogy. De éppen azért, mert ezáltal a mezőgazdasági hiteligenyek kielégítéséről van szó, sokkal több örömmel üdvözlöttük volna a mozgalmat, ha az érdekeltek szövetkezeti alapon szervezték volna hitelintézményüket, mint örülni fogunk annak, ha az a polgári gyümölcs a hozzá fűzött várakozásokat is fényesen fölmúlóan ütne be.

Állategészségügyi értesítés. A földmivelésügyi miniszterium a marhavész és egyéb ragadós állatbetegségek állásáról márcz. hó 3-án a következő kimutatást teszi közzé: *Magyarországon*: I. *Keleti marhavész*: Magyarország, Fiume és környéke, valamint Horvát-Szlavonország egész területe ez idő szerint vészmentes. — II. *Lépfene*: összesen 13 községben 13 udv. — III. *Veszétség*: összesen 24 község 31 udv. — IV. *Takonykór és bőrféreg*: összesen 55 községben 62 udv. — V. *Ragadós száj- és körömfájás*: összesen 127 községben 825 udv. — VI. *Ragadós tüdőlob*: összesen 5 község 5 udv. — VII. *Himlő*: összesen — községben — udv. — VIII. *Tenyészbenaság és az ivarszerveken keletkező hólyagos kiütés*: összesen 4 községben 18 udv. — IX. *Rüh-kór*: összesen 44 községben 105 udv. — X. *Sertés-orbáncz*: összesen 27 községben 88 udv. — XI. *Bivalyész*: összesen 1 község 1 udv. — XII. *Sertésvész*: összesen 730 község. — udv.

A nyitrai gazdasági egyesület igazgató-választmánya a f. márczius hó 12-én pénteken d. e. 10 órakor Nyitrán a városháza kistermében ülést tart. *Tárgyak*: 1. A földmivelésügyi m. kir. miniszterium leiratai. 2. A nyitrai erdőgondnokság átirata a kopár területek befásítása tárgyában. 3. A csongrád megyei gazdasági egyesület átirata az agrárszocialista mozgalmakra vonatkozólag. 4. A sopron megyei gazdasági egyesület átirata a csészők kutya-tartása tárgyában. 5. A cs. és kir. 12-ik gyalogezred átirata a téli gazdasági tanfolyam támogatása tárgyában. 6. Az OMGE. átirata gyümölcsészei szövetkezetek létesítése tárgyában. 7. A privigyei komlótelep létesítése. 8. Az országos statisztikai hivatal átirata. 9. Folyó ügyek.

Szőlőszeti tanfolyam. A nyitrai gazdasági egyesület márczius hó 18. és 19-én (csütön és pénteken) Nyitrán a városháza kistermében szőlő-fásajtási, 20-án pedig *Lőrinczy Gyula komló-völgyi szőlőjében szőlőjtvány met-szési* tanfolyamot rendez. A tanfolyam teljesen díjmentes s azon mindenki részt vehet. Kezdődik reggel 9 órakor s tart d. u. 5 óráig. Minden résztvevő egy ojtókést és egy metszőollót hozzon magával. A lelkészeket, birtokosokat, jegyzőket, tanítókat ez uton is kéri a nyitrai gazdasági egyesület, hogy ezen hasznos tanfolyamra a szőlőmivelőket figyelmessé tegyék. Ugyanekkor *Bernhardt Rezső* kir. szőlőfelügyelő az összes telepítési kérdésekre, valamint az agrárbanktól kapható telepítési kölcsönökre vonatkozólag is felvilágosítást nyújt.

Juhkivitelünk Franciaországba. Már hónapokkal ezelőtt híre járt, hogy Franciaország ujabban akadályokat készül gördíteni juhbevitelünk elé s akkoriban arról volt szó, hogy csakis juhhus lesz ezentul bevihető, a mely ezélel a francia határon a kormány vágóhidakat szándékozik felállítani. A bevitel megtiltását tényleg keresztülvizsít s a francia földmívelésügyi miniszter által e tekintetben kiadott utasítások és rendeletek nagyon szigorúak. A rendelet szerint ugyanis, mint a „P. L.” írja, ezentul Párisban idegen juhokat csakis kedden és pénteken lesz szabad eladni és a juhok akár eladattak, akár nem, 36 órában belül kedden, illetve pénteken déli 12 óráig levágandók, hogy az egyik vásárnapról megmaradt állatok a következő vásárnapon ismét a vásárra ne hozathassanak. A párisi érdekeltek úgy a földmívelésügyi miniszternél, mint a rendőrprefekturánál — az utóbbi által van a rendelet aláírva — felszóltak a dolog ellen, de azt a választ nyerték, hogy a kiadott rendeletről eltérni semmi szín alatt nem lehet. A bécsi juhexportőrök közt — mint értesültünk — nagy felháborodást idézett elő e rendelet és attól tartanak, hogy Ausztria-Magyarország juhkivitele Párisba teljesen meg fog szűnni. Ez ügyben autentikus értesüléseink még nincsenek, de ha a „P. L.” értesülése alapos, az esetben franciaországi juhkivitelünket tényleg csakhamar kénytelenek leszünk beszüntetni.

Kávé Import. Alig létezik élelmiszercikk, melylyel annyi szédélést üznének, mint a kávéval: sok mindenféle adatok el valódi hamisítatlan, festetlen kávé gyanánt. A „Kávé Import” e sok visszaélésnek gátat vetni óhajtva, direkte maga keresi fel a kis vevőt a közvetítési kereskedelem teljes mellőzésével. Mától fogva minden háziasszony a legközelebbi forrásból szerezhetheti be kávészükségletét, a minőség kitünő volta minden kétséget kizár és a jó háziasszony tudja legjobban megítélni, mily nagy megtakarításokat eszközöl, midőn módjában van szolid első kézből éppen olyan olesón a legkitünőbb kávé beszerezni, mint a 3-ik, vagy éppen 4-ik kézből holmi kétes minőségű árut.

A „Kávé Import” (Bpest, Andrássy-ut 79. szám) kívánatra készséggel küld ingyen és bérmentve árjegyzéket.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.
Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:
HELLER M. S TÁRSA,
BUDAPEST,
V. ker., Erzsébet-tér 13.

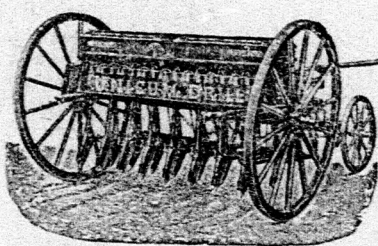
Locomobil.
Clayton & Shuttleworth 1896. évi gyártmányú 8 lőerejű mindössze egy néhány napig használatban volt jutányos áron eladó

BÄCHER és MELICHÁR czégnél
Budapest, IV. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélelkéimet,
melyek anyag, kivitel s olesó áruknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF
cs. és kir. kizárólagos eke és talajmívelő eszközök gyára,
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— BUDAPEST, —

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1897. márczius 6.

A lefolyt hét időjárása változó volt. Kezdetben verőfényes enyhe idő uralkodott, mely később erősebb légáramlatok mellett borus és csapadékosra fordult. A hét vége felé az égbolzat ismét derült és a hőmérséklet emelkedett. A szántás-vetés a talaj nedvessége folytán csak helyenként volt megkezdhető. A vizállás alig tüntet fel változást. Külföldön az időjárás a miénkhez hasonló, kezdetben enyhe és száraz, később hűvös és esős volt.

A külföldi piacokon az üzletmenet továbbra gyenge maradt, a hangulat azonban barátságos és az árak nagyjából jól tartottak. A tengerentúli piacokon szilárd irányzat uralkodik, mert — kedvezőtlen terméskilátások, a haussierk nagyborszerű vételai és a látható készleteknek lényeges csökkenése — bár az elszállítások gyengék voltak az irányzat szilárdulását hozták magukkal. Csekélyebb eltérések után az árak a múlt héthez képest ca. 3 c. magasabbak. Angliában az üzlet kezdetben csendes és a forgalom korlátozott volt, később az árak azonban valamivel emelkedtek Franciaországhoz jobb kereslet mellett magasabb árakat jelentettek; míg ellenben a német piacokon a forgalom nehézkes és árak változatlanok. Németföld, Belgium és a Svájcban a vevők továbbra is tartózkodóak, a kínálat azonban szintén mérsékelt.

Nálunk a kereslet kenyérmagvak iránt ugyancsak gyenge, az árak azonban tartottak. Takarmánycikknek továbbra is jó érdeklődésre találnak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük: Buza az egész hét folyamán jól volt kínálva és főleg tételekből állott, melyeket a spekuláció a tavaszi határidő kezdetével immár a piacra hoz. A malmok ennek ellenében tartózkodóak maradtak és naponként csak egyes malmok vettek részt az üzletben. A hét első napján az árak néhány krajczárral csökkentek, a fedezeti vásárlásokra és politikai hírekre megszilárdult határidőpiac azonban további árcsökkenéseket megakadályozott. Sőt jobb buzákat a multhéthez képest fokozatosan 5—7¹/₂ krajczárral emelkedhettek is. A hetiforgalmat 150,000 mm. tesszük, a hozatalok 100,000 mm.-ra rúgnak. E héten vette kezdetét a tavaszi hairidő is és a felmondásra került 37,000 mm. elég gyorsan talált elhelyezést.

Rozs nehézkesen fejlődött. A fogyasztás alig vett részt az üzletben és a forgalomban volt néhány ezer mm. nagyjából és a kivitel céljaira szolgált. Az árak nem tüntetnek fel változást és minőség szerint 5-37¹/₂—6-45 frtot jegyzünk Budapest távolságában és 6-50 frtig helyben átvéve.

Arpa takarmány és hátlási czélokra szintén változatlan. A kínálat mérsékelt, míg ellenben a kereslet jó és így teljes árakat fizettek. Minőség szerint helyben 4-50—75 frt érhető el. Állomásokon átvéve jobb fajta keresettek ugyan, kínálat azonban nincs és így forgalom nem fejlődhetett. Jó tiszavidéki minőségek 5.25—75 frt között adtak el.

Zab ugy hajó, mint vasúti áruban elég bőven van kínálva, a kereslet azonban megfelelően jó és így az árak tartottak. Az eladott ca. 5000 mm.-ért — melyek egy része bécsi számlára kelt el — szín és tisztaság szerint 5-80—6-25 frtot fizettek helyben.

Tengeri (ó) kisebb tételekben a 4— frton kelt el. Új tengeri iránt jó az érdeklődés, úgy bel- mint külföldi számlára; szeszégetők a határidőtengeri árcsökkenése folytán tartózkodóbbak ugyan, állomásokon átvéve azonban élénk a forgalom. Budapest távolságában átvéve 3-57¹/₂—60 frt, helyben 3-65—70 frt, bánáti állomásokon 2-90—3.— frt, tiszavidéki állomásokon 3.— 3.25 frt, bácskai állomásokon 3.—3-20 frtot fizettek.

Olajmagvak: káposztarepce változatlan, forgalom nem volt. Készárut 11.50—12.50 frt, bánáti repcét 10.50 frt, vadrepcét 4.75—5.— frt, gomborkát 7.75 frton jegyzünk névlegesen. Káposztarepce 1897. aug. szeptemberre csendes és 11.—10.85 frt között jegyez.

Hüvelyesek: Babban teljes télenség uralkodik. Névlegesen Új bab: gyönygyösi és félegyházai

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkorak a **MELICHÁR-féle Unicum-Drill**

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

trieurt aprószemű 7.40 frt, nagy 6.50 frton déli vasut és dunamenti, áru 6.50 frton, barna dunamenti állomásokon 5-75—6 frton jegyez. Bükköny 5.25—35 forint. Muhar 5.50—75. Kendermag üzletlen 6.75, Lenmag 8.50—75 frt, Köles változatlanul 5.25—50 frton jegyez.

Heremagvak: A hangulat és árak mérsékelt forgalom mellett változatlanok. Új vöröshere: Bánáti 35—38 frt, erdélyi 35—42, felvidéki 42—43. Luczerna: (ó) 30—35 frt, (új) 40—45 frt jegyzünk helyben. Prima áru iránt mindkét herefajtában inkább van érdeklődés.

Napi jelentés 1897. márczius 9.

Készbuza ma gyengén volt kínálva, a malmok ugyan tartózkodó magatartást tanúsítottak és az irány mégis tartott maradt, elkelt kb. 15,000 mm. változatlan áron.

Eladott:

Tiszavidéki:	2500 mm. 79 kg. á	8-55	frt 3 óra
	200	80	8-47 ¹ / ₂
	100	80	8-50
	200	79	8-42 ¹ / ₂
	100	79	8-37 ¹ / ₂
Pestvidéki:	200	80	8-50
	1500	80	8-57 ¹ / ₂
	100	77	8-10
	100	76	8-10
Marosi:	2000	79	8-40
Bajai:	1900	75	7-95
Bécskeréki:	4150	76	8-07 ¹ / ₂

Készrozsa csekély forgalom mellett változatlan maradt, kisebb tételek 6-40—45 frt pesti paritással adtak el.

Arpa elhanyagolt cikks. etelési célra 4-65—70 frt ab itt kelt el.

Tengeri forgalom kiesiny volt és az árak változatlanok maradtak, új áruért helyben 3-65 frt/fizetnek. Zab tartott csekély forgalom mellett.

Határidők lanyha Newyorkra kezdetben lanyhán indultak, később azonban fedezeti vásárlásokra megszilárdultak.

	Köttelet.	Déli zárlat.
Tavaszi buza . . .	7-97—8-03	8-02—03
Máj-jun. buza . . .	7-96—7-93	7-92—93
Őszi buza . . .	7-38—7-40	7-39—41
Tavaszi rozs . . .	6-50—6-52	6-50—53
Tavaszi zab . . .	5-89—5-91	5-90—91
Őszi zab . . .		
Új tengeri . . .	3-75—3-76	3-75—76
Új repce . . .	10-90	10-90—95

Heremagvak plombozása.

A kassai m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás f. évi február 26-tól márczius 6-ig alább felsorolt magkereskedők részére a következő mennyiségű vetőmagvakat plombozta le:

	Lóher	Luczerna	Összesen
a) Arankamentességre:			m e t e r m á z s a
Blau testvérek, Beregszász	18—	—	18—
Adriányi és Markó, Kassa	17-25	—	17-25
Weidlich Pál, Miskolc	89—	8-50	97-50
b) Csiraképeségre:			
Adriányi és Markó, Kassa	17-25	—	17-25
Összesen	141-50	8-50	150—

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása.)

A hét elején a szeszüzletben csendesebb forgalom uralkodott és a szeszárak azonnali szállításra csekélylyel olcsóbbak, míg ellenben zárlatra változatlanul jegyeznek. Finomított szesz, mely a múlt héten 52-50 frton alul nem volt kapható, ma 52-25 frton kelt el.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyerszesz gyér kínálat folytán változatlanul 14.75—15 frton kelt el azonnali és áprilisi szállításra. Erdélyi állomásokhoz szállítva kontingens nyerszesz 14-50 frton lett zárulva.

Galicziából a hét elején kontingens nyerszeszt 15-25 frton kínáltak és néhány tartány zárulva is lett.

A budapesti piacon kontingens nyerszesz 15—15-25 frton zárul. A vidékről meglehetősen érkeztek rendelések és főleg kötéseik iránt volt nagyobb fedezési vételkedv. Elkelt: élesztő-szesz 52—52-13 frt, nyerszesz adózva 51-25 frt, adózatlan (exkontingens) 12-25 frt, denaturált szesz 17-50 frt, finomított szesz ugy budapesti, valamint vidéki vevők által 52-25 frton lett vásárolva.

A kontingens nyerszesz ára Budapesten 15—14-75 frt.

Bécsi jegyzés 15-90—16— frt kontingens nyerszeszért.

Prágai jegyzés 51-13—51-25 adózott burgonya-szeszért.

Trieszti jegyzés ———8-50 frt magyar kiviteli szeszért.

A kivitel e hét elején szünetelt.
Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyznek. Kolozsvár, Losoncz, Baja 25 krral drágábban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 52-25-52,50 frt, élesztőszesz 52-52,50 frt, nyerszesz adózva 51,50-51,75 frt, nyerszesz adózatlan 12,50-12,75 frt, denaturált szesz 17,50-17,75 frt. Kontingens nyerszesz —.

Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráról. (A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére). Budapest, 1897. márczius 8-án.

Hus. Marhahus I. oszt. 1 q frt 40-60, II. oszt. 35-44, III. oszt. 25-36, borjúhús I. oszt. 50-66, II. oszt. 40-50, birkahús I. oszt. 32-40, II. oszt. 25-32, bárány 1 db 2,50-5, sertéshús magyar (nyers) 1 q 45-50, füstölt 45-50, sertéshús szerb 44-52, sonka nyers 1 kg. 56-80, füstölt belf. csonttal 0,75-1, csont nélkül 0,80-1, sonka füstölt külf. csont nélkül 1-1,10, szalonna sózott 1 q 54-56, füstölt 56-60, sertés-zsír hordóval 50-56, hordó nélkül 54-60, kolbász nyers 1 kg. 58-60, füstölt 58-64, malacz szópós élő 1 db —, tisztított 3-4.

Baromfi. a) Élő. Tyúk 1 pár frt 1,20-1,60, csirke 1,20-1,50, káppan hizott 2-2,60, sovány 1,30-1,80, réce hizott 1,60-2,50, sovány 1,20-2, lud hizott 4-10, sovány 2,80-4, pulyka hizott 4-6,50, sovány 2-3,50. b) Tisztított. Tyúk 1 db frt 0,90-1,20, 1 kg. —, csirke 1 db 0,50-0,80, 1 kg. —, káppan hizott 1 db 0,80-1,40, 1 kg. 0,55-0,58 réce hizott 1 db 1-1,30, 1 kg. —, felkővér 1 db 0,80-1, lud hizott 1 db —, 1 kg. 0,48-0,60, felkővér 1 db —, 1 kg. —, pulyka hizott 1 db —, 1 kg. 0,48-0,60, felkővér 1 db —, 1 kg. 0,40-0,50, ludmáj 1 db —, 1 kg. 2-2,50, ludzsír 1 kg. —, idei liba 1 db 1,2-3,2.

Hal. Élő. Harsa 1 kg. frt 0,60-1,20, csuka 0,60-1,80, ponty (dunai) 0,50-1,20, süllő 0,60-1, kecsge 1,80-2, márna 0,45-0,60, czompó 0,40-0,60, angolna —, apró kevert 0,20-0,40, lazac 5-6, pisztráng 5-5,50.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0,08-0,09, lefölözött 0,05-0,07, tejszín 0,24-0,36, tejföl 0,30-0,40, tehénvaj (tea) 1 kg. 1,10-1,40, I. rendű 1-1,10, II. r. 0,70-1, olvasztott —, Margarin I. rendű 0,65-0,70, II. rendű 0,54-0,60, tehénturó 0,18-0,28, juhturó —, liptói 0,45-0,52, juhsajt 0,80-1, emmenthali sajt 0,97-1,20, groji sajt 0,76-0,76.

Liszt és kenyérmű. Fehér kenyér 1 kg. frt 0,11-0,15, barna kenyér 0,09-0,11, rozskenyér 0,09-0,09.

Hüvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 10-12, stokerani 20-25, borsó néjas magyar 14-16,5, koptatott magyar —, külföldi 20-24, bab fehér apró 10-12, nagy 12-14, szines 10-14.

Tojás. Friss I. oszt. (1140 db.) 1 láda frt 29-29,5, II. oszt. (1440 db.) 28-28,5, meszes —, orosz tojás 100 db. —.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0,80-4,0, 1 q 3,5-6,5, Petrezelem 100 kötés 1,50-5,0, 1 q 4,60-10, zeller 100 drb 1-3, karalábé 0,80-1,60, vöröshagyma 100 kötés —, 1 q 2,20-3,0, foghagyma 100 kötés —, 1 q 6,0-8,5, vörösrépa 100 drb 1-2, fehér répa —, fejeskáposzta 3,5-10, kelkáposzta 100 drb 0,80-2,0, vörös káposzta 8-20, fejesaláta 1,50-2,80, kötött saláta —, burgonya, rózsa 1 q 1,60-2,50, sárga 1,80-2,60, külföldi 8,0-12, fekete retek 100 drb 0,60-2,0, uborka nagy salátának 1 drb —, savanyítani való 100 drb —, savanyított 2-2,20, zöld paprika —, tök —, zöldborsó hüvelyes 1 kg. 45-60, fejtett 1 lit. —, tengeri 100 cső —.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 16-35, közönséges alma 8-15, fajkörte 40-45, közönséges körte —, szilva magvaváló —, vörös —, aszalt —, cseresnye faj —, közönséges —, barack kajszin —, őszir —, dinnye görög nagy 100 drb —, görög kicsi —, sárga, faj —, közönséges —, szőlő 1 q —, csemege —, dió (faj, papirhéjú) —, közönséges 16-22, mogyoró 26-50, gesztenye magyar —, olasz 18-19, narancs messinai 100 drb 1,60-3, pugliai —, mandarin 1,70-3, citrom 1-1,60, füge, hordós 1 q 15-16, koszorus 17-18, datolya 40-54, Mazsolaszőlő 42-55.

Fűszerek és italok. Paprika I. rendű 1 q. frt 45-95, II. rendű 38-45, csöves —, (száritott) —, köménymag —, borsókamag —, mák 1 q. frt 14-16, méz csurgatott 0,40-0,75, sejtékben 1 q. 1-1, szappan szin —, közönséges —, fehérbor asztali palackban 1 lit. 0,40-0,60, vörös asztali palackban 0,55-0,85, házi pálinka palackban 1-1,20, ásványvíz palackban —.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1897. márczius 9. A székesfőv. vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére). Felhozott a szokott községekben 161 szekér réti széna, 53 szekér muhar, 27 szupszalma, 17 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 10 szekér egyéb

takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 900 zsák szecska. A forgalom gyenge. Arak q-ként a következők: réti széna 230-260, muhar uj 190-200, szupszalma 1100-1300, alomszalma 130-150, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmányszalma —, tengeriszár —, luczerna —, sarju —, szalmaszecska 170-180, széna —, uj —, zabosbüköny 200-220. Összes kocsiszám 277, súly 221.600 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szurómarhavásár. Márczius hó 9-én A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése.

Felhajtatott: 227 drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, 49 drb növendék élő borju, 266 drb élő bárány; 146 drb belföldi, 251 drb galicziai, — drb tiroli, 64 drb bécsi, — drb növendék borju, 2184 drb öltött bárány, — drb élő kecske.

A borjuvásár élénk lefolyású volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi 14-26 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 34-41 frtig, kivételesen — frtig sulyra, növendék borju — frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 20-22 frtig sulyra. Öltött borju: belföldi 54-56, tiroli — frtig, galicziai 52-60 frtig, növendék borju — frtig dbkint, bárány 3,75-8 frtig, bécsi 56-62 frtig sulyra. Élő bárány 4-6 frtig páronkint. Élő kecske — frtig páronkint, kivételesen — frtig.

Bécsi vágómarhavásár. 1897. márczius 8. A bécsi marha- és húspénztár jelentése.

Összes felhajtás 4357 db. Ebből magyar 3064 db, galicziai 591 db, bukovinai 24, németországi 678 db, hizott 3205 db, legelő — db, fiatal 1152 db, ökrök 3016 db, bika 541 db, tehén 693 db, bivaly 107 db.

A szombati vesztegvására 893 dbot hajtottak fel. A ma újból beállott árnyatlásokat nem annyira a mintegy 300 dbbal nagyobb felhajtás, mint inkább a jelenlegi kedvezőtlen keresleti viszonyok idézték elő, melyek folytán a vásár irányzata is igen lanyha volt. Az áresés prima árúnál 1/2 frtot, többi minőségeknél 1 frtot, sok esetben még többet tett ki. Konzervgyártás ezéjára mintegy 500 dbot vettek a mai vásáron.

Árak: prima magyar 33-35 1/2 (—) frt, szekunda 28-32 frt, tertia 24-27 frt. Galicziai prima 33-35 (—) frt, szekunda 28-32 frt, tertia 25-27 frt. Német prima 37-40 (41-), szekunda 32-36, tertia 28-31 frt. Konzervökrök: 22-26 — é. s., rosszabb minőségű 20-24 frt é. s. Bika 19-30 frt é. s., tehén 18-29 frt é., bivaly 14-19 frt é. s. (Kizárólagosan élőszulva, minden % levonás nélkül történnek. Az értékesítésben kitüntetett árak úgy értelmezendők, hogy egyes ugyanazon eladó, a jobb minőségű állatok kg-jaért p. o. 40 krért, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyes eladások: Magyar hízó ökrök. Eladók:

	Ár	Ár
Blau testvérek, Temesvár	35	—
Gyulavári uradalom	35	33
Hacker L., Sopron	35	33 1/2
Hacker Miksa, Sopron	29	—
Hacker & Engel, Győr	33	25
Lederer és Kálmán, N.-Várad	35	—
Löwinger Salamon, Nyőger	32	27
Neumann testvérek, Arad	35 1/2	31 1/2

Erdélyi hízó ökrök. Eladók:

Farkas & Illés, Marosvásárhely	32 1/2	—
Farkas & Mendl, Szászrégen	34	—

Német hízó ökrök. Eladók:

Blau testvérek, Temesvár	38 1/2	36 1/2
Hacker M., Sopron	36	34
Neumann testvérek, Arad	39	35

Az alsó-ausztriai helytartóság elrendelte, hogy az eddig minden hét hétfőjén megtartott vesztegvásár ezen a szombaton tartassék meg. A vesztegvásárra felhajtandó állatok a vásárt megelőző pénteken kell, hogy rendelkezésük helyére megérkezzenek. Az eddig elzárított megyék közül február 15-től kezdve további rendelkezésig csak a következő vármegyék vannak száj- és körömfájás miatt zárva alá helyezve, és csak ezen vármegyékből nem hajthatók fel állatok a vásárra és pedig Bács-Bodrog, Bars, Borsod, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Máramaros, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Sáros, Szilág, Szolnok-Doboka, Vas és Zemplén vármegyékből, Kolozsvár és Szabadka sz. kir. városokból. Az itt elő nem sorolt vármegyékből az ismeretes feltételek mellett állatok szabadon szállíthatók a vesztegvásárra.

Bécsi sertésvásár. 1897. márczius 9-én. (Schleiffel der és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére).

Felhajtás: süldő 3572 db, bakonyi sertés 2894 db. Az üzlet élénkebb lett.

Árak különként élőszulvaiban fogyasztási adó nélkül: prima 50-51 — kr, kivételesen 51 1/2 kr, közepes 48-49 kr, süldő 34-42 kr.

Bécsi szurómarhavásár. 1897. márcz. 4-én. Felhozott: 3711 borju, 997 élő sertés, 1745 kizsigerelt sertés, 392 kizsigerelt juh, 1851 bárány.

A keresletet nagyban túlszárnyaló felhajtások folytán a borjuvásár nevezetes áresések mellett igen lanyha irányzatú volt. Kizsigerelt sertésekben azonban emelkedő árak mellett az üzlet igen élénk volt.

Árak kilogrammonként: kizsigerelt borju 30-36 kr., prima 38-44 kr., primissima 46-54 kr., élő borju — kr., prima — kr., primissima — (—) kr., fiatal sertés 30-39 kr., kizsigerelt sertés nehéz 48-52 kr., süldő 46-52 kr., kizsigerelt juh 24-36 kr., bárány páronként 5-11 kr.

Bécsi juhvásár. 1897. márczius 4-én. Felhajtás 2115 db juh.

A f. hó 1-től a párisi vásáron hatályba lépett, a külföldi juhok behozatalát meggátoló rendelet folytán, az üzletmenet a tudósítás elküldésekor teljesen fejletlen és így az árak csak névlegesek.

Árak: export juh páronként 18.—20 (—) —) raczka —, selejtes juh 10.—15.—.

Párisi juhvásár. 1897. márczius 8-án. Felhajtás: 15,902 db juh.

Irányzat jó.

Szerkesztői üzenetek.

F. H. urnak Ért-Tarsa. A használt táviradi huzalnak kedvezményes árban való beszerzése végett a következő eljárás követendő. Tessék a kereskedelemügyi minisztériumhoz 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványt benyújtani s jelezni benne a szükséges huzal mennyiségét és a célt, amelyre szükségeltetik, továbbá a helyet, ahova küldendő. A folyamodványhoz 50 kros bélyeggel ellátott, valamely gazdasági egyesület vagy közgazdasági előadó bizonyítványa csatolandó, melyben a cél, melyre a huzal szükségeltetik, megerősítendő. A megrendelt huzalt a budapesti központi posta-és táviradgazdászati hivatal küldi szét. A huzal ára: 5 és 4 1/2 milliméter vastagságúé 100 kgonként 9 frt; 3 milliméter vastagságúé 10 frt. A két előbbi vastagságban 15, illetve 12 kg., az utóbbi vastagságban 5 kg. tesz ki száz métert. Ez adatokból könnyű kiszámítani, hogy 8-10 hold bekerítéséhez hány kg. drót szükséges, a többi kérdésre legközelebb válaszolunk.

B. L. urnak Nagy-Beliez. A repabogár elleni védekezés kérdésével Rovara Frigyes ur évek óta behatóan foglalkozik, s az általa feltalált „Rovarin” nevezetű rovarirtó szerrel úgy ó, mint az ez irányban kísérletet tett gazdák teljes eredményt értek el. Leghelyesebb lesz tehát, ha egyenesen Rovara urhoz tetszik fordulni (Pozsony, Vadász-sor 6.) aki a repabogár irtására vonatkozólag a kívánt felvilágosításokat készséggel megadja.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadáért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Boday Barnabás.

A
„HUNGARIA”
műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság
ajánl:
SUPERFOSZFÁTOT,
CHILISALÉTROMOT
és minden más műtrágyaféleket, legújantósbabb áron és elismert kitünő minőségben.
Központi igazgatóság:
BUDAPEST, V., Váci-körut 21. sz.
Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes
művét érdeklődőknek ingyen s bérmentve küldjük meg.

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: TELEKI Géza gróf. Alélnök: CSÁVOSSY Béla.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf. BUJANOVICS SÁNDOR, DESSEWFFY ARISTID, KOMJÁTHY BÉLA, PRÉCHY TAMÁS, PÜSPÖKY EMIL, RUBINEK GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILASSY ZOLTÁN, SZÖNYI ZSIGMOND, SZTÁRAY ISTVÁN gróf, TELEKI SÁNDOR gróf.

Vezérigazgató: SZÖNYI Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vitta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltetebbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kisgazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlat terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

3019

19.875/C. II. 97. szám.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék.

(Közvetlen díjtételek elbírálása ásványvíz küldeményekre.)

Hivatkozással a „Vasuti és Közlekedési Közlöny” f. évi 19. számában 11.865/C. II. 97. sz. a. közzétett a budapesti állomásokról szállítandó ásványvízküldeményekre élebeljuttatott közvetlen díjtételeket tartalmazó hirdetményre, közöljük, hogy az ott Strassburg 1. B. u. Neudorf állomásokra kibírdetett 437 márkányi díjtétel érvényessége f. évi február hó 1-től fogva, a fenti hirdetményben foglalt határozatok mellett, az c.sass-lothringeni császári vasutak Königsbofen és Schillingheim állomásaira is kiterjesztetik.

Budapest, 1897. február hó 17-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, a többi részes vasut nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

V. Alkotmány-utca 31. sz.

Meghívó.

A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

f. évi márczius hó 28-án d. e. 10 órakor

Budapesten, az Alkotmány-utca 31-ik számú ház földszintjén

tartja

rendes évi közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1896-ik évi üzletéről a mérleg bemutatásával és a nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése tárgyában.
4. Határozathozatal a gazdasági egyesületek országos szövetségébe belépés iránt.
5. Az alapszabályok 11. és 12. §-ai üzletünkre vonatkozó pontjainak megváltoztatása.
6. Az üzlet megváltoztatása folytán szükséges átmeneti intézkedések iránt határozathozatal.
7. A hiányzó igazgatósági tagok helyett új tagok választása.
8. A felügyelő-bizottság négy tagjának megválasztása és illetményeik megállapítása.
9. Esetleges indítványok.

Budapest, 1897. február 26.

3494

Az igazgatóság.

Magyar Agrár és Járadékbank Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A filloxera által elpusztított szőlők felújítására adandó kölcsönökről.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur, a pénzügyi m. kir. miniszter urral egyetértőleg az 1896. V. t.-cz. 6. §-ban nyert felhatalmazás alapján a „Magyar Agrár és Járadékbank”-ot bizta meg a filloxera által elpusztított szőlők felújítására a törvényben megállapított feltételek mellett nyújtandó kölcsönök kiadásával.

A kölcsönök engedélyezésére hivatott bizottságot a földmivelési m. kir. miniszter ur már kinevezte és a külső szervezetre vonatkozó szabályzatokat 1897. február hó 23-án kelt 10308. számú rendeletével helybenhagyta, minél fogva a kölcsönök engedélyezése is kezdetét vette.

A kölcsönök iránti kérvények benyújtandók:

I. Az ország bármely helyéről a „Magyar Agrár és Járadékbank”-nál Budapesten, (Erzsébet-tér 9.)

II. A „Magyar Agrár és Járadékbank” vidéki megbizottjainál. — Még pedig egyelőre:

1. **Baranya** vármegyéből és **Somogy** vármegye nagy-atádi és esurgói járásából **Szép László** urnál **Megyefa**, u. p.

Bükkösd.

2. **Tolna** vármegyéből és **Somogy** vármegye központi, lengyeltóti, tabi, marczali és igali járásából **Mayer F. Andor** urnál **Tolna-Kéty.**

3. **Veszprém** vármegye pápai, devecseri, zirezi és enyingi járásából, **Vas** vármegyéből **Purgly László** urnál **Papkeszi**, (Veszprém vármegye).

4. **Győr és Komárom** vármegyéből **Steindl Kálmán** urnál **Téth**, (Győr vármegye).

5. **Pozsony, Sopron és Moson** vármegyékben **Fülöp Jónás** urnál **Pozsony.**

6. **Esztergom** vármegye területéről **Wimmer Ferencz** urnál **Esztergom.**

7. **Gyöngyös város és Heves** vármegye gyöngyösi járásából **Hanák Kolos** urnál **Gyöngyös.**

8. **Eger város és Heves** vármegye egeri járásából **Grónay Sándor** urnál **Eger.**

9. **Zemplén és Szabolcs** vármegyékben **Dessewffy Miklós** urnál **Tolesva.**

10. **Bereg, Ung és Ugocsa** vármegyékben **Czeiner Nándor** urnál **Beregszász.**

11. **Bihar és Kolozs** vármegyékben **Molnár Lajos** urnál **Nagyvárad.**

12. **Arad** vármegye területéről **Vásárhelyi Béla** urnál **Arad.**

Ugyancsak a „Magyar Agrár és Járadékbank” és fenn nevezett megbizottjai, kívánatra részvény mintákat szolgáltatnak ki és megadják a részletes felvilágosításokat a kölcsönök tárgyában.

A kérvényekhez a beültetendő terület **hiteles telekkönyvi kivonata melléklendő.** — Ugy a **kérvény**, mint a rá vonatkozó **összes okmányok**, az 1896. V. t.-cz. 18. §-a értelmében **bélyegmentesek.**

„Magyar Agrár és Járadékbank Részvénytársaság”
Budapest.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének zárszámadása az 1896. üzletévről:

Tartozik	I. MÉRLEG-SZÁMLA.				Követel				
VAGYON	frt	kr.	frt	kr.	TEHER	frt	kr.	frt	kr.
Pénzkészlet:					Alaptőke:				
Pénztár-számlán	8781	48			Szövetkezeti törzsrészj. számlán	167600	—		
Utánvételi számlán	602	72	9384	20	Tartalékalap számlán	40000	—	207600	—
Váltókészlet:					Hitelezők:				
Váltó-számlán			17108	66	Személy számlákon	543373	03		
Árukészlet:					Tisztviselők nyugdíjalapja számlán	3162	08	546535	11
Fogyasztási áru számlán	35506	04			Függő tételek:				
Mezőgazdasági gépek számláján	7697	57			Letéteményesek számláján	620	—		
Magvak számláján	49781	37			I. Részj.-szelvénykamat számlán	189	30		
Bizományi áru számlán	17378	15	110363	13	II. Részj.-szelvénykamat számlán	499	92		
Adósok:					III. Részj.-szelvénykamat számlán	1286	59		
Személy számlákon			626387	07	IV. Részj.-szelvénykamat számlán	2799	47	5395	28
Ingóságok:					Egyenleg:				
Felszerelési számlán			100	—	Rendelkezésre álló nyereség			26650	08
Függő tételek:									
Letét-számlán	620	—							
Szövetkezeti tagok számláján	2200	—							
Átmeneti számlán	20017	41	22837	41					
Összesen			786180	47	Összesen			786180	47

Tartozik	II. VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.				Követel				
VESZTESÉG.	frt	kr.	frt	kr.	NYERESÉG.	frt	kr.	frt	kr.
Személyi kiadások:					Rendelkezésre álló nyereség számlán 1895. évről			656	42
Személyzeti fizetések számláján			32058	26	Rendes jövedelem:				
Folyó kiadások:					Fogyasztási áru számlán	26307	87		
Adó számlán	4977	19			Bizományi áru számlán	40134	10		
Üzleti költség számlán	18015	80			Magvak számláján	4848	38		
Posta-, távirat- és bélyegköltség számlán	3202	48	26195	47	Mezőgazdasági gépek számláján	10463	43		
Rendkívüli kiadások:					Biztosítási díj számlán	956	18	82709	96
Kiállítási számlán			1223	74	Rendkívüli jövedelem:				
Leírások:					Kamat számlán			6602	85
Leírandó követelések számláján			3841	68					
Egyenleg:									
Rendelkezésre álló nyereség			26650	08					
Összesen			89969	23	Összesen			89969	23

Igazgatósági jelentés: 1. A tagok létszáma: 514 tag 1676 üzletrészszel. 2. Az év folyamán kilépett: 6 tag 12 üzletrészszel, kilépését bejelentette: ... tag ... üzletrész-szel. 3. a) Befizetett üzletrész: 1854 b) Felmondott üzletrész: 4 c) Kifizetett üzletrész: 12 — Évi összeforgalom **frt 16.735,621.46.**

Kelt Budapest, 1896. december hó 31-én.

A könyvekkel egybehangzó.

Heller Oszkár

főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Gróf Andrássy Aladár elnök.

Gróf Széchenyi Imre alelnök.

Barcza Károly, Baranyay István, Brüll Mór, igazgató, **Hajós József, Halász Zsigmond, Hegedüs József, Kovács S. Endre,**
Perczel Ferencz, igazgató, **Pinkovits József, Reusz Henrik, Tolnay Lajos.**

A felügyelő bizottság:

Zachár Gyula,

Koppély Géza,

Pirkner János,

Renner Gusztáv.

Herczeg Liechtenstein Alajos

iltyói uradalma

(Aradmegye) ajánl erdei tisztásokra mint legjobb takarmányt vad részére

csicsókát

100 ktkint 3 frtért a MÁV. Zám vagy Soborsin állomásáról. Zsákok önköltség szerint. 3483

Napszámos,

6—12 erős munkaképes férfi 6—8 hónapra azonnali belépésre

kerestetik,

lehetőleg **felvidéki** vagyis **tót nyelvet** értők ajánlataikat:

Tisztartóság Jaska (Horvátország)

ezimen küldjék.

3485

CHLORBARYUM

a czukorrépa ormányosa ellen

legjutányosabb ár mellett, továbbá az állattengésztésnél és gazdaságban szükségelt gyógyárút és vegyszereket ajánl:
Detsinyi Károly drogueria-kereskedése a „KIGYÓ”-hoz Budapest, Fürdő-u. 10.
 Árjegyzékkel kívánatra szolgálók. — Pontos czimezést kérek. 3135

A budapesti m. kir. magvizsgáló állomás által megvizsgált, aranka-mentesnek nyilvánított s hivatalosan

ólomzárolt lóheremag

kitünő minőségben, mmászánsként **45 frttól**, ugyanolyan **ólomzárolt luczernamag 50 frttól** feljebb, mindenféle gazdasági és saját termésű konyhakerti és virágmagvakat jutányos árakban ajánl

KLEIN VILMOS magkereskedése és kertészete Szatmáron. 3384

Gazdasági intéző,

30 éves, ref. vall. családos, elméletileg és gyakorlatilag képzett feltétlenül megbízható józan szorgalmas gazda, ki 6 évig mint önálló nagybérő is működött jelenleg is, mint azelőtt, egy hirneves gazdaságnak önálló vezetője, magán viszonyai miatt felmondatlan állását változtatni óhajtván, keres magának olyan helyet, ahol 1000 holdra való felcserélését, és ezenkívül több ezer forintot, mint biztosítékot elhelyezhetné, a hol, munkássága, és szakértelmének értéke és haszna szerint lenne dotálva. — egyelőre akár utólagosan is. — Megkeresések a kiadóhivatalba kéretnek, „Biztosított kezelés” ezimen. 3407

Szabadalmazott **tíz évig is eltartó portiókötelek**

6 m/m vastag, 200 c/m hosszú, egy posta csomag 100 drb 1 frt 60 kr. 1000 drb 15 frt. Ugyanily

kévekötelek

4 1/2 m/m vastag, 150 c/m hosszú egy próba postacsomag 200 drb-al 1 frt 60 kr 1000 darabot 7 frtért szállít utánvét mellett; ugyszintén más gazdasági kötelelműeket ajánl legjutányosabb árakon

Bellán Mátyás, Bács-Cséb. 3033

5055 szám/III. 97.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Zenta állomásán megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

A bérlet 1897. április 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1900. évi április hó 1-ig.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államva utak fentkiirt Zenta állomása pályaudvarán lévő vendéglő üzletére” felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülönbben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1897-ik évi márczius hó 16-án déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános igazgatási osztálya főnökénél üzletvezetőségi palota I. emelet 23. ajtó vagy személyesen vagy kir. posta útján beuyjuttandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 100 azaz Egyszáz forint készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1897. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régitb, a névértékét meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százalék szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben lelett összeg után kamat nem fizetettik. Az ajánlatban a letétel megtölténte megemlítenő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkrol feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fönnebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétett, figyelembe vétéini nem fognak.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1897. évi márczius hóban.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Az üzletvezetőség.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Pályázat.

A Mezőturi Gazdasági Egyesület titkári állásra

pályázatot hirdet. Javadalmazása 300 frt készpénz, lakás, fűtés és világítás; továbbá a biztosítási díjakból és egyéb bevételekből befolyó tiszta jövedelem 5°-ja.

Pályázóktól megkiváncatik, hogy nőtlen, gazdasági intézetet végzett egyének legyenek.

Pályázni április 15-ig lehet s a megválasztott egyén állását május 1-én tartozik elfoglalni. Egyéb feltételek Fülöp Ferencz, földbirtokos, gazd. egy. elnöknel Mezőturon, tudhatók meg és a pályázatok is ide küldendők.

Tisztavérü simmentháli bikák.

Méltóságos gróf Stainlein Ottó ur felső-szemerédi birtokában eladó 3501

5 drb

tisztavérü simmentháli tenyészbika

1 1/2—2 éves, 200 frttól 300 frtig.

Bővebb értesítéssel szolgál Roszváký Jenő uradalmi ispán, Felső-Szemeréd, Hontmegye.

„Angol-osztrák bank.”

Az „Angol-osztrák bank” részvényeseinek harminczharmadik rendes közgyűlése

ezen év márczius hó 22-én esti 6 órakor

az osztrák mérnök- és építész-egyesület termében (I., Eschenbachgasse 9.) Bécsben fog megtartatni.

A közgyűlés tárgyai:

1. A vezértanács évi jelentése.
2. A számvizsgálók jelentése az 1896. évi zárszámadásról és e fölötti határozathozatal.
3. Határozathozatal az 1896. évi mérleg szerint elért tiszta nyeresemény hováförditása tárgyában.
4. Indítvány az alapszabályok 26-ik cikkelyének megváltoztatására.
5. Az igazgató-tanács két tagjának megválasztása a mandátum lejáratá miatt.

Az alapszabályok 30-ik szakasza értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosit.

A szavazatra jogosított részvénybirtokosok kéretnek, hogy részvényeiket, a még nem esedékes szelvénnyel együtt, Bécsben az Angol-osztrák bank leszámítoló osztályánál (I., Strauchgasse Nr. 1), Londonban az Angol-Ausztrian banknál, Budapesten, Brűnben, Prágában és Triesztben az Angol-osztrák bank fiókjainál bezárólag f. évi márczius 15-ig letétbe helyezték.

Az alapszabályok 27-ik szakasza szerint meghatalmazás csak szavazatra jogosult részvényeseknek adható.

Bécsben, 1897. évi márczius hó 4-én.

3477

A vezértanács.

Közeledik a tavasz.

A minden irányban meginduló **gazdasági munkálatok** magukkal hozzák a mezőgazda közönség **számtalan szükségletét**. E szükségletek beszerzése, vagy az esetleg meglevő készletek értékesítése **a legkönnyebben, legolcsóbban és legbiztosabban**

a KÖZTELEK kishirdetése

által eszközölhető.

A hirdetés okvetlen eredményes:

tenyészállatok,
lovak, ökrök és egyéb haszonállatok,
használt gépek és eszközök, hordók,
takarmány-készletek.
Vetőmagvak, különösen lóhere, tavaszi buza,
tengeri, bükköny- és borsóféleségek, köles,
mohar, czirok, répa, bab, lencse stb. stb.

Kerti termények: gyümölcs-, disz- és egyéb
haszonfák, spárga-gyökér, zöldség-magvak és
gyökök,
szőlővessző,
bármiféle cikk vagy eszköz eladása és vételénél,
mely a tavaszi munkálatoknál szükségeltetik. Továbbá
földbirtok el- és bérbe adása, vétele

minden közvetítési díj nélkül eszközölhető a

„KÖZTELEK“ kishirdetéseivel.

Felhívjuk tehát a t. gazdaközönséget, hogy az üzleti előnyt, amelyet a

minden héten kétszer 6400 példányban

megjelenő elsőrendű lap olcsó hirdetési rovata nyújt, használja fel saját előnyére, s a hol lehet, kimélje meg a mindig méregdrága közvetítést.

Tanuljunk e téren is a külföldi gazdáktól.

Hazafias tisztelettel a „KÖZTELEK“ kiadóhivatala.

Fenyők, diszfák és nemesisített gyümölcsfák eladása.

A veszprémi püspökség sarvalyi faiskolájában Sümegen (Zalamegyében) eladó több ezer különféle s legfinomabbfajú háromszor átiskolázott 4-5 éves **alma-, körte-, ringló-, eseresnye- és meggyfa** két méter magasságtól fölfelé darabonként 30 krjával.

Ugyanezen fajokból törpefák és kétszer iskolázott francia barackfák darabonként 25 krjával.

Tizenöt ezer darab háromszor átiskolázott **lucz-fenyő** (abies excelsa) és ezer darab **sima-fenyő** (pinus strobus)

0.50 méter magasságban darabonként 10 krjával,	
0.80 " " " " 15 "	
1.00 " " " " 25 "	
1.50 " " " " 40 "	
2. " " " " 50 "	

Ötszáz darab háromszor átiskolázott lomblevelű diszfa és pedig **vadgesztenyefa** 1.80-2 méter magasságban dbkint 20 krjával, **jávorfá** — sorfának alkalmas — 2 m. magasságban darabonként 30 krjával,

szomorú-köris, gömb-akác és piros-akác 2 méter felül 40 krjával a sümegi vasúti állomásra szállítva.

Csomagolás önköltségen számíttatik s kívánatra a gyökér szalmával burkoltatik.

A gyümölcsfák fajjegyzékét az alulírt hivatal kívánatra megküldi, melynél a megrendelések is eszközölendők.

A veszprémi püspökség erdőmesteri hivatala

Sümegen.

3450

M. kir. földmívelő-iskola Hód-Mező-Vásárhelyen, Csongrádmegyén.
Posta-, távírda és vasútállomás.

8942/IV. 1. 1897.

Pályázat.

A hódmezővásárhelyi m. kir. földmívelőiskolánál üresedésben álló ösztöndíjas

gazdasági segédi alkalmazás

betöltése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás évi 500 (ötszáz) forint ösztöndíjból és egy butorozott szobából, fűtés és világításból álló szabad lakás élvezetével van egybekötve.

Az alkalmazandó ösztöndíjas gazd. segédnek nőtlen egyénnek kell lennie s feladatát képezendően, hogy az iskola tanszemélyzetével együtt, az elméleti oktatás helyes módszereit elsajátítván, egyes mellékterületek tanításával is megbízattassék, ezenkívül a gazdaság vitele mellett is alkalmaztatván, az okserű mezőgazdasági üzletvitel minden ágával megismerkedjék és a gazdasági szaktárgyakban további tanulmányokat tegyen, hogy így idővel a gazdasági szakoktatásnál lehessen alkalmazni.

E végből az ösztöndíjas gazdasági segéd előadási és tanítási képességeiről próbafeladat tartásával, nemkülönben tudományos készletességéről a részére kiszabott munkaterv figyelembe vételével a kitűzendő időben és módon, szóbeli és írásbeli uton, számot adni tartozik.

Az ösztöndíjas gazdasági segéd, a szokásos szünidőket is ideértve, csak szabadság kieszközölése mellett távozhatik állomásáról.

Az ösztöndíjas alkalmazása egyelőre 1898. évi szeptember hó 1-éig terjed és csak azon esetben hosszabbíthatik meg, ha az illető eredményes működése által a további kiképzetésre érdemesnek bizonyult.

A pályázni szándékozók felhívattak, hogy a szabályszerű 50 kros bélyegjeggyel ellátott és az alább felsorolt okmányokkal felszerelt folyamódványukat 1897. évi márczius hó 25-éig a földmívelésügyi magy. kir. miniszterhez czímelve, a hódmezővásárhelyi m. kir. földmívelőiskola igazgatóságához nyújtják be.

A pályázati kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni:

1. Keresztlevelet.

2. Erkölcsei bizonyítványt,

3. A magyar-óvári gazdasági akadémia, vagy valamely más m. kir. gazdasági tanintézet elvégzését igazoló végbizonyítványt, vagy annak hiteles másolatát.

A ki a gazdasági szaktanulmányok bevégezte után több ideig folytatott gazdasági gyakorlatról, esetleg a sárvári tejgazdasági szakiskola üzletvezetési tanfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítványt vagy állatorvosi oklevelet képes felmutatni, általában előnyben részesül.

Budapest, 1897. február hó 14-én.

3429

Földmívelésügyi m. kir. minister.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., felülről betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetőiményei vételnek fel a kedvezményes rovattalban.

Csak oly level. kre válaszolunk, melyekkel válaszra szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Tisztelettel Kérjük mindazokat, kik valamely jelíges hirdetésre ajánlatukat kiadóhivatalunkba küldik, azokhoz a megfelelő levélbélyeget csatolni sziveskedjenek, mert a kiadóhivatal azt saját költségén nem továbbíthatja.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Gyakornok
jó házból való, felvétetik nagyobb bérigazgatásban. Felvilágosításokért a kiadóhivatalban megtehető czim alatt fordulhatni. 3472

Állásnélküli
gazdatiszték addig is, míg mint ilyenek alkalmazást nyerhetnek, tisztességes keresetnek juthatnak. Hol? megtehető a kiadóhivatalban. 3306/a

Gazdasági
írnök kerestetik f. évi május hó 15-ére, ki a magyar és német nyelven teljesen jártas. Évi fizetés 200 frt, teljes ellátás mellett. Pályázók forduljanak Br. Baich Mikos nagy-zsámi uradalmi tisztartójához. 3468

Szőlőkezelő
kerestetik 100 holdas mintaszőlőtelepre, ki kitűnő sikerrel végzett intézkedést és önállóan nagyobb telepet már vezet, rögtön alkalmazást nyerhet. Bizonyítvány másolatok beküldendők. Évi fizetés 640 frt, lakás, fűtés, Csányi Ágost mintaszőlőtelep intézősége, u. p. Csányi, Heves-megyé. 3488

Fehérmezei
bérigazgatásban gazdaságtiszt keresek azonnal való belépésre. Az állásra csakis érélyes és oly egyének pályázzanak, a kik bérigazgatásban már hosszabb ideig voltak alkalmazva s arról, valamint megfelelő gyakorlati ismeretükről bizonyítvánnyal vannak ellátva s hadkötelezettségüknek eleget tettek. Fizetési feltételek személyes megállapodás szerint. Bizonyítványok vissza nem adatnak. Czim a kiadóhivatalban. 3506

Gazdasági
írnök, ki már némi gyakorlati bírá, azonnal belépést a Vasvári uradalom főbérnökéjénél Vasváron Vas megyében. Fizetése leend kezdetben 200 frt és teljes ellátás. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal, melyek vissza nem adatnak fenti czimre kértnek. 3405

Gazdasági
írnök, ki gazdasági intézkedést végzett, lehetőleg gyakorlati, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, ismeretűl a könyvvitelen is kiboviteni óhajja, mielőbbi belépésre kerestetik. Kellően felszerelt farmodrányok küldendők. Zalabéri uradalom tisztartó. Ágá"-hoz, Zalabér. 3476

Segédtsízi
állás jött úresedszbe Gróf Serényi Béla ur Ömótsósága putnoki uradalmában. Pályázhatnak szakiskolát végzett, gyakorlati bírá is bíró szorgalmas egyének. Pályázatokat elfogad Keményfy János tisztartó Putnokon, Gömörmegye. 3481

Gyakornok

kerestetik! Fizetéses gyakornok, földmives iskolát végzett, ki a magyar és német nyelvet bírja, szorgalmas, érélyes, azonnal vagy később felvétetik.

Leisching

uradalmi bérőnél

LUKAC-on

Baracs mellett. (Déli vasut). Előzőleg bizonyítvány másolatok és fénykép küldendő be. 3484

ÁLLÁST KERESŐK.

Okleveles
codensációs stabil gépész, ki már nagyobb gézmalomban és gézfélagyárban mint gépész volt alkalmazva, és azonkívül az akkumulátorvilágításkezelésben is teljesen jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3417

Gépész,
vizsgázott, 33 éves, ki az összes géz és gazdasági gépek kezelésében teljesen jártas, az összes javításokat, ugyszint a kazánkövetési és esztérgályozási munkát ómagya szolgálattalja az elektrotechnika terén is némi ismeretekkel bír és érteti kuffurásokat jó sikerrel eszközölt, jó számoló és a német, magyar, szerb és oláh nyelveket tökéletesen bírja, józan életű és megbízható, nagyobb uradalmában 4 év óta áll alkalmazásban, jó bizonyítványok és ajánlatokkal van ellátva, április hó 24-ére állásait változtatni óhajja. Czim a kiadóhivatalban. 3280

Gazdasági
szakiskolát végzett egyén segédtsízi állást keres, a ki a kisbírói létezési intézkedben 2 évet töltött s a gazdaság minden áyában jártas. Czim a kiadóhivatalban. 3420

33 éves,
nős, róm. kath. bérlet uradalmi okleveles erdőtiszt f. évi június hó 1-re állásait változtatni óhajja. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába „E” jelige alatt küldendők. 3436

Tejgazdasági
iskolát végzett, jó bizonyítványokkal rendelkező fiatal emállást keres uradalmában, mint sajtos. Czim a kiadóhivatalban. 3468

Gazdasági
akadémiát végzett fiatal ember 12 év praxissal április 1-re állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3499

Egy
29 éves, (R. K.), nőlen, jelesen végzett földmives, egyévi gyakorlati, jelenleg m. g. gyakornok van alkalmazva M. gr. Teleki Arvéd ur uradalmában Drassón; helyét változtatni óhajja, magyar nép köze s hasonló, tehetségeskedési v. kisebb birtokba, mint kezelőtiszt v. nagyobb igénybevetélt gazdai állást keres április hó 1-re. Szives megkeresések „Vasszorgalmu” jelige alatt a kiadóhivatalba kértnek. 3489

Segédtsízi
állást keres egy fiatal egyén azonnali belépésre, ki a földmives-iskola teli tanfolyamát jó sikerrel végezte. Czim a kiadóhivatalban. 3480

Kertész,
nős, állást keres, ki a kertészetben jártas, Gaál Kálmán Bpest, Rózsá-utca 78. sz. Vágónénál. 3499

Volt
hadtengerészeti gépeltiszt, okleveles gépész, nos, intelligens józan életű, 16 évi gyakorlati, éves állást keres. Kiseb bérigazgatásban eszépséi idényen kívül gazdasági teendők is elvégezné, czim: Schiller Károly gépész Rozgony. 3504

ÁLLATOK.
Eladó
50 darab 13 hónapos szöke mangalicza tenyész kocza süldő, melyek a serényesen hónapos korukban átmentek. Bővebb felvilágosítást ad Gróf Károly Gyula hagyatka, Karulyi uradalmi tisztartósága Szaniszlón, Szatmármegye. 3488

Eladandó
Hampshire tenyészkosok. Tisztavérű, egészséges 1-2 éves tenyészkosok eladtnak a szentegáli uradalom előnyösen ismert húsjuvatszatából. Bővebb felvilágosítást szolgál Szóó Lajos intéző, Hobol, u. p. Szigetvár. 3490

Eladó
egy kiválóan szép testállású tisztavérű egyenes simmenthali tenyészbika. Bővebb felvilágosítást ad gróf Beuyovszky uradalmi intézősége, u. p. Tengenhecz, Tolnámegye. 3446

Egy
hatvan darabból álló tenyészgulya nyáj eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3464

Eladó.
A bábolnai simmenthali tehénfőszőlőből származott 3 éves tisztavérű, piros-tarka, igen szép tenyészbika beltenyészítés kikiáltásából, jutányos áron eladatik. Gróf Bolza Pál, Szarvas, Bekőrmegye. 3478

Eladó
Zala Paláni gazdaságban két deb 3 éves pinzgaui erőteljes kanca csikó. Felvilágosítást szolgál Jeszenszky Árpád intéző. 3461

10 darab
gyenge borjas és hasas kitűnő jehén olesón eladó, ugyszint egy tejhűtő is Wolf B-nél, Izvári puszta, u. p. Selyp. 3471

VEGYESEK.

Komócsin
(tűntől) és csomós ebir főmag igen jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3419

Eladó
vetőmag burgonya. A feketéi gazdaságban nagyobb mennyiségű eredeti mag után termelt Daber és Cobsons 10se burgonya eladó. Felvilágosítással a Feketei urad. bérlet intézősége, u. p. Lepsény, esetleg Lamm Armin Budapest, Andrásy-ut 94. sz. szolgáit. 3487

Luczernamagot
keresek megvételre. Minták küldendők mennyiség és ár megjelölésével Vécsel Pálnak, Ván-csöd. 3458

Bérlet.
250 hold föld, egy órányira a fővárostól, vasúti állomás mellett, jó gazdasági épületekkel, f. évi Szent-Mihály napjától bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban. 3474

Lenmag.
Gróf Andrásy Sándor molyvai gazdaságában (u. p. Mátyás Zemplén.) rigai után termelt 35-40 métermássa lenmag 10 frtért eladó 3475

Viktória
tavaszi takarmány borsó métermássa 7 frt. Eredeti olasz mag után termelt bácskalkendermag métermássa 8 frt. Azonkívül partbóglem és egyéb víziművek készítéséhez fono és sülyesztő fur rözse Vukovár és Borovo közt fekvő dunai szigetek eladó. Venni szándékozók forduljanak Gróf Hunyady Imréné vajszkay uradalmi intézőségéhez posta Vajszka, hajó és vasútállomás Gombos. 3500

2 szál. hidmérleg

4000 kg., 2 szál. marhamérleg, 1000 kg., mind a négy még új, valódi Bugány-féle, az első minden nagyobb gyár, gazdaság, sörfőzde, szeszőzde, gézmalomrészeire 100 frtig terjedhető pénzbírság terhe mellett törvényesen előírt, hatóságilag megvizsgált, hivatalosan pecsételve, olesón eladók. Sofe v. H. magánüzem Bács, IV., Paniglagasse 3. sz. ajtó 5. (A szigorú vásárrendről felvilágosításokat ép most eszközözik mindenfelé). Továbbá új tizedes mérlegek 50-1000 kilóig egyenkint olesón eladók. 3067

Oberndorfi répa-mag

1896. évi termés jótállással a fajtisztaságra és csiraképességre

métermássa 20 forintjával eladó ab vasutállomás Bicske, a csákvári gazdaságban. 4448

A m. kir. államvasutaktól eredő teljesen használató jó karban levő

tizedes-mérlegek waggon-hidmérlegek, távirdai sodronyok,

bekerítési célokra, valamint használt „Werndl”-fegyverek feletté olesón kaphatók

Kohn A. M.

vas és fém nagykereskedőnél Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Angol vizsla,
12 éves, nőstény, valamint 6 hetes kitűnő faj kölykövizslák eladók. Ugyanott egy 16-os lancaster fegyver eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3539/a

Megvételre
kerestetik kisebb vagy nagyobb tölgyaerdő műlákra alkalmas, esetleg már levágott fák is. Szives ajánlatok a feltételek megjelölésével „Tölgya” jelige alatt a kiadóhivatalba kértnek. 2132/a

Igen szép, válogatott vöröstarika simmenthali jellegű 1-2, (3) éves 3480

növendék ökor és üsző berjakat megvételre ajánlanak, Klein és Spitzer Kis-Czell kereskedők.
Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadtnak.

Ki kifogástalan takarmány répamagot

jutányos áron óhaj beszerezni, forduljon 3428

Haldek

megkereskedéséhez, Budapest, Károly-körút 9.

Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: **diszoklevéllel kitüntetve. Répamag.** Sárga Oberndorfi állami ölmzár alatt, 50 kilonkint 12 forintért 500 kilonként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában u. p. Kocsa. Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétel. A pénz előre **küldőjének áru franco** megy. Továbbá **lucerna mag, vörös lóhere mag, baltacim, fehér pazuly, Heinefélé és Dupauit zab kaphatók.** 3047

Egy
4 lőerejű Clayton és Shultworth-féle gözcséplőgép teljes felszereléssel eladó. Czim a kiadóhivatalban 3491

Jó
cservágó gép 150 frtért eladó: értesít a kiadóhivatal. 3487

Vetőmag burgonya
Sugár Sándor bérbirtokán Csornán (Sopronmegyében) eladó jutányos áron három waggon eredeti mag után termelt „Daber” burgonya. 3492

Megvételre
sürgősen kerestetik 1000 drb. három méter magas, jó gyökörzetű, sorfának alkalmas akácfa. Szives ajánlatok Gróf Serényi Béla uradalmához Keményfy János tisztartóhoz intézendők Putnokra. 3482

Tejvétel.
Április 1-re nagyobb mennyiségű tej évi szerződésre kerestetik, ajánlatok mielőbb kértnek „Tej” jelige alatt a lapok kiadóhivatalába 3507

Óriás
és kitűnő minőségű spárgagyökér 3 éves, kapható Tarnai Vilmos apostagi kertészetében Apostagon Pestmegyében. Száza 1 frt 50 kr. Ezre 12 frt. 3423

FELHÍVÁS.
A „Magyar Közvetítő Ujság” kiadóhivatala (Budapest, Kerepesi út 65. sz.) ezennel tisztelettel felhívja a t. intézetek, gyárosok, földbirtokosok, bérők és kereskedő urakat, hogy az értesedésbe jövő állásokat náluk bejelenteni sziveskedjenek, hol az állások betöltéséről gyorsan és teljesen díjtalanul gondoskolvalesz. Ugyanott mindenféle eladás, vétel és bérlet a leggyorsan bonyolítatik le. Állást keresők minden szakmából közvettési díj nélkül a leggyorsabban jutnak célhoz.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt, 1/2 évre 3 frt, 1/4 évre 2 frt. Mutatványszám 20 kr. bélyeg beküldése ellenében bárhová bérmentve megküldetik. Kérdezősködéseknél válaszlelyeg megküldetik.

Legkorábban
éző székelykukorica vetőmag eredeti Székelyföldön termelt mag után termelve, minőséje 6 fetért eladó Ugron Akos úrnál Tab, vasutállomás Siófok. 3396

Vetésre,
tavaszi búkköny 100 kiló 4 frt 70 kr., bácskai kender- és muharmag 6 frt, Cinquantu tengeri 4 frt 40 kr. zsák nélkül Belán Mátyásnál Bács-Csében kapható. 3147

Csemeték erdősítéséhez.

Tölgy (quercus) 60-80 cm. magas, igen szép, 3 éves, 1000 drb 5 frt, 10,000 drb 40 frt. Fekete-fenyő (Pinus austriaca) 25-50 cm. magas, szép, 3 éves, 1000 drb 4 frt, 10,000 drb 30 frt. Akácfa-csákak, iskolázott, 2-3 méter magas, 100 drb 10 frt, 1000 drb 80 frt. 3382

BUDAPEST, PECZ ÁRMIN

faiskola-tulajdonos.

Vetésre kitűnően alkalmas,
válogatott közép nagyságu fajtisztá

Magnum bonum burgonya

van eladó nagyobb mennyiségben is a tural gazdaságban métermássa két forinton, waggon száura minja 1 frt 75 kr. a kemencei vagy nyiregházai vasuti állomáshoz vevő zsákjaiba szállítva. Kivánatra zsákok is adtnak olesón számítva. Megrendeléseket elfogad Nyiri János Tura, (Szabolcsmegye) u. p. Nyirbögány vagy Propper Samu mezőgazdasági cépkörökedése Budapest, Váci-körút 32.

Magról gyökeres Riparia

3000 drb, 5 éves, ojtásra kiválóan alkalmas, 1000 25 trójával eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3454

Ó csász. és kir. Fensége József főherceg és Ó királyi Fensége Fülöp Szász-Coburg-Gothai herceg udv. szállítója

Dr. Lendl Adolf,
tanár 3040

praeparatoriuma és tanszerkészítő-Intézet

BUDAPEST, II. Donáti-u. 7.

Legmagasabb és magas elismerések; aranyérmek, diszoklevél stb. stb. miniszteri ajánlások. 2036

Ajánkozik
emlősök és madarak természetth, művészi és tartós **kitömésére.**

Jutányos árak. Az állatok friss állapotban előleges praeparatio nélkül küldendők be.

Bérszántás gőzekével.

A legújabb eredeti **Fowler-féle Compound gőzekkel** talajművelésre vállalkozik 3171

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó,
Budapest, Kelenföld, Fowler-telep.

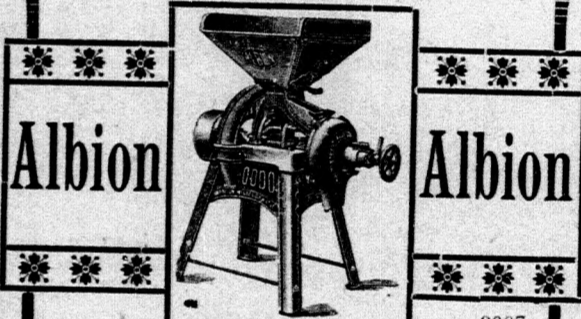
Eladó facsemeték.

Méltóságos gróf **Stainlein Ottó** ur százdi birtokán,
Hontmegye,
1500 drb **körislevelű juhar** (acer negundo) 2-2½ méter magas, drbja 2 kr.
600 drb **hegyeslevelű juhar** (acer platanoides) 2½ méter magas, drbja 15 kr.
2000 drb **eperfa** (morus) 2 méter magas, drbja 1 kr.
200 drb **dió** 2 méter magas, drbja 25 kr.
200 drb **dió** 1½ méter magas, drbja 12 kr.
12.000 drb **fekete fenyő** (pinus austriaca), 3 éves, 1000 drbja 4 forint.

Az eladással megbízott:

Klauzberger Károly, urad. erdész,
Százdon, Hontmegye. 3502

HARRISON MC. GREGOR & CO.

daráló-gépei

a legjobbak. Kapható

Graepel Hugónál,

Budapest, V., külső váci-ut 46.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csakely kamattal tölke is törlesztetik. Lebonnyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő eskü és telekkönyvi kivonat, katasteriv. Konvertálás helyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39. sz. Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Méltóságos gróf **Wenckheim Frigyes** ur békési uradalma hirneves tiszta magyar alföldi jellegű gulyájából

2 drb 3 éves

és

16 drb 2 éves

tenyésztés-bika

f. évi márczius hó 29-én Békés-Földvár pusztán délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján eladandó.

Venni szándékozók a Békés-Földvár vasuti állomásra a Budapest felől reggel 1½ 7 órakor, Arad felől 6 10 órakor érkező vonatokat vehetik igénybe és a délután 1½ 2 órakor mindkét irányból érkező vonatokon távoznak.

Az érkezés és távozás alkalmára az érkezők számára kellő számú fogatok állandnak rendelkezésre.

Emperl Ernő,
urad. tisztartó.

3456

VÉD-

JEGY.

A zalathnai kénkovand ipar r. t.

BRASSÓI

kénsav- és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a
Központi iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.

Magyar Királyi államvasutak.

11375. szám.

HIRDETMEŒNY.

Zónarendszerű új személy és podgyász díjszabás életbeléptetése a maroshidas-besztercei helyi érdekű vasuton.

A magy. kir. államvasutakon az előbb említett vasuton 1897. évi április hó 1-én zónarendszerű új személy és podgyász díjszabás lép életbe, melyben a menetdíjak egyes viszonylatokban némileg felemeltek, másokban pedig leszállítottak. Ezen díjszabással az 1892. évi július 1-től érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyezték.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengegy-utca 33.) 19 kr-ért kapható.

Budapest, 1897. február hó 5-én.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

A Schaumburg-Lippe herczeg-féle

Verőczei (Szlavoniai) uradalom

KOSELADÁSA

tisztavéri fésűs-gyapjas Merinós-törzsnájából,

mely az 1885. évi Budapesti kiállításon a legnagyobb kitüntetést — a nagy díszokmányt — nyerte

f. é. márczius hó 25-én déli 12 órakor kezdődik árverés útján.

A törzsnáj Verőczén (Virovitica), a Barcs-Pákrácsi vasut állomása közvetlen közelében van.

Esetleges kérdésekre az alulírt igazgatóság készségesen szolgál felvilágosítással, valamint előzetes bejelentésnél kocsit állít a verőczei pályaudvarhoz. Az eladandó kosok már a megelőző napokon is megtekinthetők.

Verőcze (Szlavonia), 1897. márczius 4-én.

Schaumburg-Lippe herczeg-féle
igazgató-gondnokság.

3497